

Ką Rašo Mūsų Kaimyninės Tautos

(LKFSB) Ukrainiečių "Amerika" labai dažnai parodo savo palankų nusistatymą Lietuvos laisvei.

—Tas pats laikraštis, rašydamas apie slavų ir Maskvos praeitį, pabrėžia Lietuvos turėtą svarbų vaidmenį praeitais šimtmečiais.

— Prof. M. Čubatii "Svobodoje" apgailestauja dėl grėšiančio pavojaus Lietuvai, Latvijai ir Estijai iš Rusijos pusės.

— "Gwiazda Polarna" persispausdino visus punktus, kurie buvo įrašyti Amer. Liet. Tarybos memorandumu USA vyriausybei ryšium su bolševikų okupacinių jėgų įėjimu į Lietuvą.

— "Ameryka-Echo" įsidėjo savo skaitytojo laiška, kuriame rašo, kad lietuviai absoliučiai turi teisę reikalauti dalies Rytinių Prūsų, nes dar ir dabar čia yra lietuvių karkos procentas, o seniau buvo dar daugiau.

Lietuvos Himno Ir Kudirkos Mirties Sukaktis

(LKFSB) Šiomet sueis 45 metai nuo mirties didelio Lietuvos patrijoto Vincas Kudirkos. Šių metų pradžioje (1944. II) "Margarutis" buvo įsidėjęs pasikalbėjimą su Matu Sabu, 73 metų seneliu, kurs labai gerai pažino Vincą Kudirką.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Alijantų Pagalba Gali Prašalinti Komunizmo Pavojų Italijoje

Atlantic City, N. J., spalio 9 — Luigi Antonini, Tarptautinės Moterų Darbuočių Darbininkų Unijos prezidentas, pareiškė, kad tik Alijantų greita ir plačia skale pagalba Italijai gali prašalinti komunizmo pavojų toje šalyje.

Luigi Antonini ką tik grįžo iš Italijos, kaip Anglų - Amerikiečių Darbo misijos narys, kuris ten buvo pasiųstas pagelbai atstatyti italų darbininkų veikimą. Jis nupiešė liūdną padėties vaizdą Italijoje, būtent, masinį nedarbą, badą, nusiminimą ir nusivylimą Alijantais, kad "negebėjo italams patiemis gelbėtis".

"Didžiosios demokratijos turi parodyti daugiau susidomėjimo ir susirūpinimo Italija, kad ji nepatektų iš vienos diktatūros į kitą. Mes darome geriausią ką galima su tuo ką gauname, bet Vatikano išteklius yra apribotas".

Britams turint kontrole, italai britais nelabai pasitiki. Jie laukia daugiau pagalbos iš Jung. Valstybių. Jeigu nesulauks, tai gali kilti įvairių nesupratimų, ko labai laukia italų komunistų vadas Italijoje.

Taigi tik alijantų pagalba gali apsaugoti Italiją nuo komunizmo pavojaus.

Pirmosios linijos ataka pirmyn. Parako dėmėmis nudriekta dūmų debesiu tai priedanga karių, kurie veržiasi pirmyn ištaškydami priešus iš cemento ir betono padirbtų lapų olių.

Lenkų Karo Vadas Pateko į Nelaisvę

Londonas, spalio 9 — Vokiečių DNB agentūra praneša, kad lenkų karo vadas gen. Tadeusz (Bor) Komorowski, kuris vadovavo lenkams sukilėliams Varšuvoje, pateko į Vokietijos nacių nelaisvę.

Kaip žinoma, gen. Bor buvo paskirtas Londono lenkų valdžios karo vadu. Bet Sovietų Rusija vis tiek nepatenkinta. Taigi ir lenkai gali būti įsitikino, kad pataikauti neapsimoka.

— "Gwiazda Polarna", savo skiltyse dėdama istorinį kalendorių, mini, kad 1812 m. liepos 1 d. Napoleonas Vilniuje buvo sudaręs Lietuvos vyriausybę.

Amerikos Armijos Apsupo Aachen

Užėmė Keletą Kaimelių Ir Miestelių

Iš Vyriausio Alijantų Ekspedicijos Centro, spalio 9 — Jung. Valstybių pirmoji armija, kurios viena dalis veržiasi iš pietų, o kita dalis iš šiaurės, ir yra tik trys mylios viena nuo kitos spaudžia Vokietijos nacių iš Aachen. Amerikiečiai nukirto geležinkelį į Cologne. Užėmė penkis kaimelius ir Kryžiaus kalną, nuo kurio 800-ojų viršūnės matoma visa apylinkė. Dabar eina smarkios kautynės Geilenkirchen ir Immendorf priemiesčiuose.

Trečioji armija Prancūzijos pietinėje dalyje pasivarė nūrymą 20 mylių fronte Nancv apylinkėje ir užėmė 7 miestelius tarp Pont-a-Mousson ir Chateau - Salins. Prie Driant tvirtovės arti Metz amerikiečiai buvo priversti pasitraukti 40 jardų atgal.

Luxemburge amerikiečiai išstrenkė vokiečius iš Echternach ir Wormmeldange. Gen. Patton'o armija jėjo į Maizieres. Kanadiečiai šiaurės Prancūzijoje apsupo vokiečius Walcheren srityje.

Toliau į rytus lenkų ir britų vienetos bando įsibriauti į Tilburg, svarbų vokiečių susisiekimo centrą pietvakarinėje Olandijoje. Britai atmušė vokiečių kontr-ataką šiaurėje nuo Nijmegen, užmušdami 500 vokiečių.

Pakeičia Miestelio Vardą Berlin, Ore. — Šiomis dienomis Maxwell Anderson, rašytojas ir atstatymui Destomo miestelio komiteto pirmininkas, pranešė, kad miestelis Berlin bus vadinamas Graikijos miestelio Destomo vardu.

Graikijos miesteli Destomo sunaikino Vokietijos naciai, keršydamai graikams sukilėliams. Todėl panaikinti Berlin pavadinimą esą reikalauja "teisingumas", sako Anderson.

RUSAI PRADĖJO SMARKIĄ OFENSYVĄ LIETUVOJE

Traukia Link Klaipėdos

Londonas, spalio 9 — Rusijos raudonoji armija pradėjo smarkią ofensyvą 175-mylių fronte Lietuvoje. Per keturias dienas pasivarė pirmyn 62 mylias.

Sakoma, kad rusų ofensyva grėsia Klaipėdai, Liepojai, ir taipgi Rygai. Raudonoji armija yra tik 30 mylių nuo Klaipėdos ir 33 mylios nuo Tilžės, ir 35 mylios nuo Latvijos uosto Liepojos. Lietuvoje ir Latvijoje rusai užėmė daugiau kaip 2,000 sodybų, nužudė tūkstančius vokiečių ir paėmė jų nemažai ir nelaisvę. Lietuvoje dabar smarkiausi mušiai yra ties Ylakai, Plunge, Rietava ir Eržvilku.

Balkanuose raudonoji armija taip pat smarkiai varosi pirmyn. Jau tik 72 mylios nuo Budapesto, Vengrijos sostinės. Paėmė 4,000 nacių ir nelaisvę. Raudonieji smarkiai veikia ir Jugoslavijoje. Jie stengiasi užimti Belgradą, Jugoslavijos sostinę.

Maskvos žinios sako, kad Rusijos puse milijoninei raudonajai armijai Baltijos valstybėse vadovauja 60 generolų. Rusai nori įsiveržti į Rytų Prūsiją istorinės dienos išvakarėse, būtent, 184 metų sukaktį nuo rusų įsiveržimo į Berlyną spalio 9 d., 1760 m., septynių metų karėje. Ar jiems pavyko tą atsiekti, dar nėra žinių.

Prezidentas Neprisiima Komunistų Paramos 4-jo Termino Kovoje

Washington, D. C., spalio 9 — Pereitą ketvirtadienį, spalio 5 d. vakare, prezidentas Rooseveltas per radio pasakė antrą rinkiminę kalbą, kurioj jis pabrėžė aiškiai, kad jis nenori pavienio asmens ar grupės, kuri yra susirišusi su užsienio ideologija, nesutinkančia su Amerikos sistema.

Prez. Rooseveltas pažymėjo:

"Aš niekuomet neieškau ir aš nesveikinau pagalbos bet kokio asmens ar grupės, turinčių ryšių su komunizmu ar fašizmu arba su kokia kita svetimą ideologija, kuri griautų Amerikos valdžios sistemą ar Amerikos sistemą, palaikančią laisvas kompeticines imones ir privatine nuosavybę".

Kaip žinoma, komunistai su Browderiu ir Hillerzijoje apsupo vokiečius Walcheren srityje. Demokratų partija ir jos kandidatu ketvirtam terminui, prez. Rooseveltu. Jie dėjosi ir dedasi nuosirdžiais talkininkais. Tačiau, prezidentas Rooseveltas ir kiti vyrai, o 25,963 laivyno vadai gerai žino, kad kom-

munistai, kas jie nebūtų, siekia komunizmo diktatūros.

Prez. Rooseveltas, kalbėdamas apie santykius su kitomis pasaulio valstybėmis, pažymėjo, kad jo nusiteikimas Amerikos komunistų link neliečia Sovietų Rusijos, kuri yra Amerikos ir Anglijos sąjungininkė.

Komunistų kvislingų spauda apie prez. Rooseveltą pareiškimą komunistų ir fašistų adresu nei neprisiima. Komunistai dabar negali suprasti dėl ko prez. Rooseveltas atmetė komunistų paramą.

Jung. Valstybių Karo Nuostoliai Siekia 417,085

Washington, D. C., spalio 9 — J. V. karo sekretorius Stimson praneša, kad manų priešaky naudojosi armija iki rugsėjo 21 d. prarado 351,293 karių vi- suose frontuose, o laivynas prarado 65,792 jūreivius. Iš viso prarado 417,085. Užmušta 68,568 armijos vyrai, o 25,963 laivyno vy-

rai, o 25,963 laivyno vy-

Keturios Valstybės Susitarė Dėl Naujos Pasaulinės Lygos

Washington, D. C., spalio 9 — Jung. Valstybės, Didžioji Britanija, Sovietų Rusija ir Kinija jau susitarė įsteigti naują tarptautinę organizaciją palai- kymui taikos ir saugumo pasaulyj.

Minimų keturių valstybių konferencija tęsėsi per septynias savaites Dumbarton Oaks palociuose.

Prancūzija bus priimta naujos lygos pastoviu nariu. Pagal susitarimą bus sudarytas "generalis parlamentas", "saugumo taryba", "tarptautinis teisingumo teismas", "militaris štabo komitetas" ir "socialės ekonomijos taryba".

Nors pasitarimuose ir susitarimuose dalyvavo tik keturios valstybės, bet naujoje tarptautinėje ly-

goje bus penkios valstybės, būtent, Jung. Valstybės, Didžioji Britanija, Sovietų Rusija, Kinija ir Prancūzija, kaip nuolatiniai nariai tos lygos.

Reikia pažymėti, kad keturios didžiosios valstybės dar nevisais klausimais susitarė. Svarbiausias klausimas kaip ir kas galės balsuoti, jeigu viena iš nuolatinių narių taptu agresorium. Jung. Valstybės ir Anglija stovėjo už tautų agresorium, nevali balsuoti, bet Sovietų Rusija laikėsi to, kad turėtų būti vienbalsiai nubalsuota. Tais klausimais ir liko neišspręstas. Yra ir daugiau klausimų, kurie liko neišspręsti.

Reikia pažymėti, kad keturios didžiosios valstybės dar nevisais klausimais susitarė. Svarbiausias klausimas kaip ir kas galės balsuoti, jeigu viena iš nuolatinių narių taptu agresorium. Jung. Valstybės ir Anglija stovėjo už tautų agresorium, nevali balsuoti, bet Sovietų Rusija laikėsi to, kad turėtų būti vienbalsiai nubalsuota. Tais klausimais ir liko neišspręstas. Yra ir daugiau klausimų, kurie liko neišspręsti.

Pirk Defense Bonds ir Stamps!

Liet. Katalikų Federacijos SUVAŽIAVIMAS

Vaduodamasis A.L.K. Federacijos Konstitucijos skyriaus "Federacijos Taryba" 4 ir 8 skirsniais, Federacijos Tarybos suvažiavimą šaukiau 1944 m. spalio 19 d., 10 val. ryte McAlpin viešbutyje, New York, N. Y.

Suvažiavimam kviečiami: Federacijos Centro Valdyba, Federacijos apskričių pirmininkai ir sekretoriai. Bus maloniai laukiami ir kiti mūsų organizacijų vadai ir veikėjai.

Visus Tarybos narius nuosirdžiai prašau surasti galimumo dalyvauti šiame suvažiavime. Gyvenamasis laikotarpis yra nepaprastai svarbus. Supraskimė savo pareigas ir tinkamai jas atlikime.

Juozas B. Laučka, A.L.R.K. Federacijos Pirmininkas.

Dalyvaukim National War Fund Vajuje

Rašo Kun. Dr. Juozas B. Končius, BALF pirmininkas

Per spalio ir lapkričio mėnesius visoje šalyje vyksta National War Fund vajus. Jo svarbiausias tikslas paremti baisiam kare mūsų sūnus, mūsų brolius, guldančius galvas už Amerikos, taikos ieškancio, pasaulio ir mūsų senosios tėvynės Lietuvos laisvę.

Vajaus pajamų 65% bus skiriama mūsų kariams, o 35% — nuo karo nukentėjusioms tautoms, jų tarpe ir lietuviams, kenčiantiems pačioje karo ugnyje.

Ačiū Dievui, mūsų valdžia Washingtone pripažino mums teisę lietuvių ir kitataučius organizuoti į United Lithuanian Relief Fund of America, kurį priėmė į bendrą visų fondų šeimą ir kuriam leido teikti nukentėjusiems lietuviams pašalpą.

Kaip National War Fund pilnateisiai nariai, vajuje privalome, ne tik patys aktyviai darbu ir auka dalyvauti, bet ir įsipareigoti kitus raginti tą atlikti.

Kiekvienas duotas doleris teiks pagalbą kariuoniam mūsų kariui Dėdės Samo uniformoje, nežūrint kuriame karo fronte jie bebūtų; teiks pagalbą badaujančiai mūsų močiutei, sergančiam tėveliui; teiks pagalbą ištremtam broliui ir sesei.

Iš ko galėtų atsisteigti lietuvių tauta, jeigu mes neišgelbėtume jos gyvų likučių iš ugnies ir griuvėsių? Kaip turtingos Amerikos piliečiai, mes privalome teikti pagalbą, ne tik savo šaliai, Amerikai ir savo kariams, bet ir kenčiančioms tautoms.

Negali būti nieko kilnesnio, kaip alkaną papenėt, sergantį pagydyt, suvargusį priglaust, apdengt ar paguost.

Gelbėdami kitiems, gelbstime sau. Lengviau gelbėt, negu laukt pagalbos iš kitų.

DALYVAUDAMI NATIONAL WAR FONDO VAJUJE ATLIKAME PAVYZDINGŲ AMERIKOS PILIEČIŲ PAREIGĄ. UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC., 19 West 44-th Street, New York 18, N. Y. Tel. MU. 2-8062 Room 510

IVAIRIOS ŽINIOS

BRITAI BOMBARDAVO KEMBS UŽTVANKĄ VOKIEČIŲ UŽNUGARYJ

Londonas, spalio 9 — Britai bombomis bombardavo Kembs užtvanką skersai Rhine upės vokiečių užnugaryj ir ją suardė. Vanduo užliejo visą apylinkę.

Tuo pačiu metu amerikiečiai bombardavo ir išmušė iš vietų 132 Siegfried linijos sunkiasias kanuales ir taipgi sutrukė vokiečių susisiekimą. Rusų lėktuvai puolė Breslau, Vokietijoje.

Atšaukiami Suvaziavimai Kelionei Sutaupyti

Washingtonas — Pulk. J. Monroe Johnson, Apsigynimo Transporto Įstaigos direktorius, pranešė, kad virš dvidešimties įvairių organizacijų seneniai atšaukė susirinkimus ir suvaziavimus, kooperuodami Apsigynimo Transporto Įstaigai jos pastangose sutrinti su karu nesusijusį keliavimą.

Tautinė Petrolijaus Sąjunga, atšaukusi anksčiau savo pavasario pusmetinį susirinkimą, Apsigynimo Transporto Įstaigos patarta, atšaukė ir savo metinį didįjį susirinkimą. Šis veiksmas buvo šiltai paminėtas Pulk. Johnsono laiške, rašytam Fayette B. Dow, kuris yra generalinis tos organizacijos patarėjas ir Apsigynimo Transporto Įstaigos skysčių transporto vice direktorius.

Laikė paskutiniųjų mėnesių, 150 organizacijų pranešė Apsigynimo Transporto Įstaigai apie suvaziavimų atšaukimus. OWI

Įvedamos "Popierio Šventės"

Washingtonas — Karo Gamybos Vadybos pranešimu, įvedamos taip vadi-

namos "popierio šventės" visos šalies miestuose ir miesteliuose, ribotoms popierio atsargoms pratęsti. "Popierio šventė" metu, prekybininkai nehaudos popierio maišų ir vyniojamo būtinus atvejus švaros ar apsaugojimo sumetimais.

Pirmoji "Popierio šventė" įvyko anksti liepos mėnesį Peoria, Ill. Tos "šventės" dėka, buvo ne tik sutalpyta didelis kiekis vyniojamo popierio ir maišų, bet ir sužadinta gyventojų ūpas taupyti popierį, kas padidino surinkto popierio kiekį 600 nuosimčių. Peorijos "šventė" buvo taip nusisekusi, kad ji buvo paversta nuolatine.

Karo Gamybos Vadybos nuomone, "popierio šventės" kituose miestuose gali būti skelbiamos, pagal Peorijos planą, vienai savaitei, mėnesiui ar ištisam karo metui. Net vienos dienos "šventė" gali labai pagelbėti karo pastangoms. OWI.

Tėvų Pranciškonų Misijos 1944 m.

Wilkes Barre, Pa. — Švenč. Trejybės par., 40 val. atleidai ir Tretininkų vizitacija, spalio 8—10 d., Tėv. Juv. Liauba.

Pittsburgh, Pa. — Šv. Kazimiero par. Tretininkų ir šv. Pranciškaus Mylėtojų rekolekcijos ir konferencija, 40 val. atleidai, lapkričio 23—28 d., Tėv. Justinas Vaškys.

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo par., Švenč. P. M. Nek. Prasidėjimo novena, lapkričio 29 — gruodžio 8 d., T. Just. Vaškys, OFM.

Cambridge, Mass. — Švenč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo par., Švenč. P. Marijos N. Prasidėjimo novena, lapkričio 29 — gruodžio 8 d. T. Juv. Liauba.

Amsterdam, N. Y. — Šv. Kazimiero par. gruodžio 10—17 d. Tėv. Juv. Liauba.

Mirė Wendell L. Willkie

New York, N. Y., spalio 9 — Sekmadienį, spalio 8 d., 2:20 val. ryta, Lenox Hill ligoninėje mirė širdies liga susirgęs Wendell L. Willkie, įžymus advokatas, buvęs 1940 m. respublikonų partijos kandidatas į prezidentus. Jis buvo tik 52 metų amžiaus.

Paliko žmoną ir sūnų. Pastarasis yra J. V. karo tarnyboje, kur nors ant jūrų.

Laidotuvių apeigos įvyks antradienį, spalio 10 d. Jo kūnas bus išvežtas ir palaidotas Rushville, Ind. šale kitų šeimos narių.

Kas Ką Rašo

(LKFSB) Ukrainiečių laikraštis "Svoboda" platokai aprašo Liet. Inform. Centro išleistą naują knygę — dokumentas iš Sovietų okupacijos Lietuvoje.

— Lenkų savaitraštis "Straž", vedamajame rašydamas apie 5 m. karo sukaktį, pažymi lietuvių nusistatymą taikiu keliu spręsti ginčijamus klausimus, rašydamas, kad Lietuva nepuolė Vilniaus, kada Vokietija ir Rusija baigė parceliuoti Lenkiją.

— Ukrainiečių "Amerika" pabrėžia, kad senovės Prūsai buvo viena iš lietuvių tautos dalių, bet juos užkariavo vokiškas ordenas, dalį išžudė, kitą dalį prievarta suliejo su savaisiais ir beliko tik vardas, kuriuo imta vadinti tie atėjūnai.

— Lenkų laikraštis "Amerika - Echo" aprašo Lietuvių Kunigų Vienybės seimą Chicagoje, pažymėdamas lietuvių kunigų pastangas atstatyti Laisvą Lietuvą. Plačiau rašo apie Kunigų Vienybės raštą, pasiūstą USA vyriausybei išdėstant bolševikų okupacijos pavojus ir Lietuvos teises į laisvę.

— "Gwiazda Polarna", viename prieraše prie lenko laiško, vėl prisitaria, kad Vilnius yra istoriniu Lietuvos miestu ir kitados yra buvęs Lietuvos sostinė. Kartu kito lenko žodžius, pasakiusio, kad: "Vilnių galima atiduoti lietuviams".

— Kominterno agentai šiame krašte juodina kiekvieną patrijotiškai nusistatiusį lietuvių; tokių užsiuolimų neseniai susilaukė ir K. Vidikauskas, bet tas, tikime, tik naujos energijos jam priduos, tuoliau, kad jisai yra išplėtęs santykius su garbingais laikraštinkais ir neseniai, pavz., gavo du malonius laiškus nuo p. St. Gabiagos.

Kiek Suomii Švedijoje?

Svenska Dagbladet August 27, 1944. 24,000 Finnish children and 4,164 adults of Finnish nationality, including 3,000 women, are now staying in Sweden.

"Tas nėra laisvas, kas ant savęs neviešpatauja". Šekspyras.

Browns' metikas (pitcher) Nelson Potter, kuris pasižymėjęs, kaipo laimėtojas 19 kartų turėjo garbės atidaryti St. Louis World Series žaisdamas prieš Cardinals.

Ivykių Apžvalga Lietuvoje Ir Pabaltyje

Yra žinoma, kad nepaisant GESTAPO priemonių ir stropiai saugojamos sienos, daug lietuvių, visgi, sugebėjo pereiti į Senprusių gyventas žemes.

Senprusių prieglauda, daugumoje, pasinaudojo Suvalkiečiai ir Dzūkai.

Daug Aukštaičių evakuavosi į žemaitiją, tuo būdu, išvengdami sovietų NKVD teroro ir deportavimo.

Ivykių tempu užklupti vokiečiai, matomai tam sukludyti negalėjo, nors nemažas lietuvių skaičius ir liko vietoje.

Gestapo patvarkymas kas dėl Pabalčio gyventojų evakuavimo iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasirodė tik vėliau, kai jau frontas apsislojo ties Dubisa.

Mes čia duodame to patvarkymo anglų kalba santrauką. Patvarkymas pažymėtas rugpjūčio 11 d.

"Every male Reich German is allowed to leave the Ostland provided that he is in possession of a written permit. Permits, however, may be given in the first place to members of the 1896 and older age-groups, secondly to 1897 and younger age-groups, if the SS-Ersatzinspektion has consented to the granting of a visa — the document must, however, be countersigned by the SS Politzeiführer or his Deputy — and thirdly to a member of any age-group if it is dictated by official interests and provided that the aim of his journey cannot be achieved by any other means.

The following have been exclusively authorized to grant visas: Reich Commissioner Lohse; the Deputy Chief of the Military Administration, Matthiesen; Landesverwaltungspräsident Burmeister; Bezirksdirektor Dr. von Borke, Riga; Commissioner General Litzmann, Tallinn; the latter's representative SA Gruppenführer Aster; Commissioner General Dreschler, Riga, at present at Liepaja; District Commissioner Gewecke, at present in "Polangen".

Former Estonian, Latvian and Lithuanian nationals require a written permit from the Reich Commissioner for the Ostland to leave their respective countries. Those eligible for permits are: Members of the 1896 and older age-groups, qualified workers who have been earmarked for war-important tasks in the Reich, and others whose departure for the Reich is considered to be of importance. Clergymen of all ages, stateless persons and foreigners may also claim visas. Men in possession of permits issued by the Commander-in-Chief of Heeresgruppe Nord and other authorized military authorities require no further visas for leaving the Ostland. Contravention of this order is punishable by death. The order came into force on August 8th. Members of the Wehrmacht, of the Waffen-SS, Wehrmacht officials, OT, Police (Ordnungspolizei, Security Police and SD), customs officials and customs frontier guards are exempt.

Iš patvarkymo teksto matosi, kad evakuacija apima labai nežymią gyventojų dalį: a) vyresniojo amžiaus žmones (nuo 48 metų ir vyresnius); b) Vokietijos pramonei reikalingus specialistus! c) kitus vokiečių karo mašinai reikalingus žmones. Nors dvasiškija ir yra įtraukta į galinčių būti evakuotais kategoriją, iš kitų šaltinių mes žinome, kad Lietuvos dvasiškiai liko vietoje ir evakuacijos siūlymu pasinaudoti nenorėjo. Tokia jau Bažnyčios tradicija; pavojaus valandoje Bažnyčios tarnautojai, panašiai kaip ir kariai, turi likti vietoje kartu su jais iškėtais tikinčiaisiais. Kitos gyventojų kategorijos patvarkyme nėra minimos. Jaunesniojo amžiaus vyrai, matomai, prievarta mobilizuojami, visi

AMERIKOS SPAUDA APIE LIETUVOS REIKALUS

LAIC pastangų nepaisant; OWI ir didžioji Amerikos spauda Lietuvos atžvilgiu ir toliau veda tylėjimo liniją. Malonų kontrastą sudarė taip vadina-

moji ideologinių bei tautinių grupių spauda, kuri būdama daugiaus prisirišus prie etinių principų teisybės žodžio tarti nesibijo.

Per paskutinę savaitę LAIC yra gavęs pluoštą laikraščių, tame skaičiuje The Tablet (Brooklyno katalikų savaitraštis), New Leader (New Yorke leidžiamas liberalų savaitraštis), The Bridgeport Post (Nepriklausomas dienraštis), Ukrainian Daily Svoboda (leidžiamas Jersey City) ir tt.

Rugsėjo 23 The Tablet patalpino net 3 Lietuvos reikalams pašvestus straipsnius: The President Urged to Take Steps to Save Lithuania 1-me ir 9-me puslapyuose), Editorialą The "Underdogs" ir the Book Review skyriuje (7-me puslapyje) apžvalga "The Situation of the Church and Religious Practices in Occupied Lithuania".

Rugsėjo 20 tas pats Tablet patalpino kitą Lietuvą liečiantį straipsnį "Terror Reported in Baltic States" (1-me puslapyje). The Bridgeport Post, Monday, September 25th (excerpt): MASS MEETING SEEKS END TO BALTIC ANNIHILATION. In a gesture of "horror and emphatic protest" against systematic annihilation of Baltic peoples by Nazis and Russians, members of the Lithuanian American Council have appealed to senators and congressmen from Connecticut asking intervention of the United States government.

Action was taken at a mass meeting in St. George's Auditorium, yesterday. Speakers included the Rev. Joseph V. Kazlauskas, rector of St. George's Church; Mrs. Elena Devenis, Waterbury, daughter of the first Lithuanian Minister to the United States in 1919; and Constantine R. Jurgela, director of the Lithuanian American Information Center New York City. The Ukrainian Daily Svoboda rugsėjo 23 d. laidoje, duoda santrauką LAIC išleisto "An Appeal to Fellow Americans".

"Darbas yra pasilinksmimas fiziniuose skausmuose." Šekspyras.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

Si mergina atvyko ištirti savo laimės į Hollywood, Calif., norėdama patekti rolėj "Salome". Ji paeina iš Kenosha, Wisc., Mary Lou Campbell.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido

Kun. P. M. Juras

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuvišku kryžiumi. Paaukuota. Išoriniai puiki, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolio. Lietuvišku menu dabintų raidžių 22. Evangelijos Sekmadieniams ir Bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanių 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturginės — maldos iš Mišiolio). Gaudūs Verksmai. Arti šimto puslapių pašvesta maldoms į Švč. Sakramentą.

Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atleidus. Labai daug įvairių maldų su atleidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai — atspausdinta visi Poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasties karo spausdinta nedaug. Paskubėkit įsigyti. Kaina — \$3.50. Rašyk:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" Administracija.

Siunčiu \$..... ir prašau prisiusti knyga(s)

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:

Vardas ir Pavardė.....

Gatvė.....

Miestas ir Valstija.....

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Viena kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass
Telephone SOUTH Boston 2680

Meškos Patarnavimas

Prezidentas Roosevelt nesąlyginai pareiškia, kad šiuose rinkimuose jis nenori komunistų, fašistų ir kitų neamerikietiškių grupių paramos; kad jam labai nepatinka, jog jo oponentai įterpia "raudoną silkę" į rinkimų vaju; kad jis anaipol nemana sugriauti esamos valdymo tvarkos toji šaly, kurioj jis prezidentauja; kad kiekvieno socialinėj pažangoj jo oponentai įžiūrį kryptį į komunizmą bei fašizmą. Taip pat užtikrina, kad karui su vokiečiais pasibaigus Amerikos armija bus demobilizuota taip sparčiai, kaip tik aplinkybės pavels, t. y. prireiks dar armijos ir laivynų japonams sumušti, ir, antra vertus, reikės skaitytis su tuom, kiek bus atlikę laivų kariuomenei namon pargabenti. Iš viso, prezidento oponentai bereikal visuomenę gasdina, kad bus delsiama su kariuomenės demobilizacija, ir tuo būdu, skelbiant tokį paskalą, įešama nerimo į Amerikos visuomenę ir slopinama kariuomenės dvasia. Kai dėl griežto suvaržymo reikalingiausio maisto ar kitų gyvenimo reikmenų namų fronte, prezidentas pareiškia, kad tie varžtai bus palaikomi tik tolei, kol jie absoliučiai reikalingi; padėčiai pagerėjus, jie būsią tuojau pašalinti. Atsipalaidodamas nuo komunizmo, Prezidentas apsidraudžia pastaba, kad tas jo prieškomunistinis pareiškimas nekludo jo nuoširdžių su Rusija santykių.

Prezidentas kalba visais atžvilgiais korektinga. Tik tenka stebėtis dėl tų nelemtų aplinkybių, kurios priverčia Amerikos Prezidentą teisintis ir ginti savo poziciją iki tokio laipsnio, kad turi pasisakyti nenorįs nė komunistinės nei kurios kitos tvarkos jo valdomoj šaly. Atsidūrti tokioj padėty nesudaro jokio malonumo; lengva atspėti, kad susigraūžusia širdimi Prezidentas daro tokį pareiškimą. Kasgi privedė prie tokių nelemtų aplinkybių? Į tą klausimą atsakymas nereikalingas. Visi, kurie nors kiek sekė rinkimų vaju spaudą, negali nestebėti, kad komunistai ir jų šalininkai išsijusę dirba tam tikslui, kad Roosevelt būtų išrinktas, nes kitaip — visiems būsią negerai. Tokių pareiškimų pilna — dėja, komunistų spauda. Vienas karštuošis taip toli uaina, kad pareiškia: jei Roosevelt nebus išrinktas, tai būsiąs įžeidimas viso pasaulio komunizmui...

Prezidentas, be abejo, tai žino, ir jam ne tik neįjauku, bet ir be galo neskanu dėl tokio uolau, bet kvailo meškos patarnavimo. Prezidentas turi savo politiką,

Lietuvos Padangės Naujienos

(LPN - 1944 m. spalio 1 d.)

Kaip jau buvo atžymėta, naujiems okupantams — rusams įsiveržus vokiečių okupuoton Lietuvoj, didžiausiu kentėtoju buvo ne rusai ir ne vokiečiai, bet Lietuvos žmonės. Jų namai, jų ūkiai, visas jų turtas sunaikintas arba išplėštas; didingi nauji Kauno pastatai kaip Vytauto Muziejus, Prisiškėlio šventovė, moderniškios ligoninės pastatai, — susprogdinti. Žmonių gyvybes okupantai skaito niekais; su moterimis ir vaikais apsieinama barbariškai. Rusų politinės policijos (NKVD) būriai, karo veiksmų proga, žudo, plėšia ir naikina. Sibiran siučiųiamų skaičius toks, kad net gyvulių vagonų nebeužtenka jų pervežimui; tremtinii būriai varomi kaip galvijai, — basi, be šiltų drabužių, alkani. Tai tautos naikinimas, tai į dangų šaukiantį skriaudą, vykdoma tų, kurie save vadina "taiką ir laisvę mylinti tauta". Tokio kruvino keršto užklupti, tik patys narsieji Lietuvos kariai — jaunuoliai teįveikia priešintis. Rusų aklas kerštas ir laukinis žiaurumas tik gilina ir skatina neapykantą.

Spaudoje pasirodžiusi žinutė būk du Lietuvos vyskupai nužudyti, tikrelybe neatitinka; taip esą pareiškusi L. Pasiuntinys Vašingtone.

Lietuvos Atstovas Pietų Amerikoje, pasiremdamas Washingtono kolegijos oficialia nota, taipgi slapto mis ir viešomis žiniomis iš vokiečių bei rusų okupuotos Lietuvos, pareiškė protestą 1944 m. rugpiūčio 31 d. dėl vokiečių bei sovietų žiaurumų ir pretenzijų Lietuvos laisvę ir integritumą. Nota išsiuntinėta vyriausybsms.

Gelbėdami savo šeimas ir gyvybes, daug lietuvių bėga nežinia kur, apleisdami savo numylėtas sodybas. Daug bėga vokiečiuosna nežinodami, kad ten jų laukia vargas ir pragaras. Daug atsidūrė žemaitijoje, jų tarpe spėjama Arki-

kuri dėl Rusijos įsibrovimo į demokratijos stovyklą, negali visoj pilnumoj pasireikšti. Jis turi skaitytis su išgudrėjusia, požemine bolševikų diplomatija. Hitleris dar nesumuštas — štai kur glūdi galvosukio išrišimas. Krintingiausi momentu komunistai siūlosi su savo parama ir tuomi kaip tik daugiausia savo tikslui pakenkia. Suteikia meškos patarnavimą ne tik Rooseveltui, bet ir Rusijai, su kuria Rooseveltas — kol kas — gražiai sugyvena.

Amerikos kariuomenė Europoje su savim vežasi ir akinių stiklus, kurie prireikus suteikiama kariams kovojantiems fronte. Paveikslas parodo tūlą karį, kuris rūpinasi šiuo savo departamentu.

LIETUVOJE MIRUSIEJI

1. Matas Jurkynas, 35 m. mirė Aukšt. Panemunėj, palaidotas Vilkavišky. Buvęs Pavarčių Atletuvinimo Komisijos narys, "Gimtosios Kalbos" bendradarbis, "Liet. Žemės Vardyno" redaktorius prie Liet. Mokslo Akademijos, buv. mokytojas.
2. Stasys Krikščiušas, 3. Stankevičienė, Antano Stankevičiaus motina; 4. Veronika Adomavičienė - Valeičiūtė, Šešuolyse.
5. Veronika Didžiokaitė, mokytoja, Utenoje; 6. Mikalojus Rudzys, Pienocentro inžinierius-mechanikas, Ylakiuose; 7. Kazimieras Aukštikalnis; 8. Adolfinas Svabinskienė, Kaune; 9. Kazys Čeponis, Kazlų Rūdos stoties pareigūnas; 10. Kun. Juozas Balčiūnas, 64 m.; 11. Marija Grebliauskaitė - Tamulevičienė, Šančiuose; 12. Kun. Stanislovas Zadeikis, buv. kapelionas ir direktorius, Kuziuose; 13. Jurgis Karalius, Kaune; 14. Žilvinas Kadeckis; 15. Juozas Lelešius, mokytojas, palaidotas Mariampolėje; 16. Prof. Jonas Šimkus, buv. pirmasis Lietuvos Universiteto rektorius, Mairionišky; 17. Alfonsas Knidelis; 18. Antanina Urbaitė - Purtilienė, Kaune; 19.

Pennsylvanijos Vaikai Vadovauja Skardinių Dėžučių Rinkimui

Washingtonas — Karo Gamybos Vadybos pranešimu, Pennsylvanijos mokyklinio amžiaus vaikai vadovauja visiems Jungtinių Valstybių gyventojams skardinių dėžučių rinkime. Jie jau surinko 37,000,000 dėžučių per šešis mėnesius.

Kiekvienas moksleivis Pennsylvanijoje, vienintelėje valstybėje, kurioje mokyklos yra pilnai mobilizuotos skardinių dėžučių rinkime valstybiniu mastu, vidutiniai surinko 90 skardinių per šešis mėnesius, baigiant gegužės 31 dieną. Šį rudenį, mokykloms atsidarius, skardinių dėžučių rinkimas bus vėl atnaujintas.

Dr. Emery W. Baldof, Karo Gamybos Vadybos Surinkimo Skyriaus Mokyklų ir Kolegijų Vieneto viršininkas, pagyrė Pennsylvanijos vaikus už jų puikias pastangas.

Francis B. Haas, iš Harrisburgo, valstybės superintendentas Viešosios Instrukcijos, savo laiške mokyklų viršininkams šitaip rašė:

"Mes pageidaujame, kad mokyklos imtųsi visų pastangų atnešti greitai pergalei mūsų kovojantiems kariams ir šia proga sąnėčiau paraginti tuoj po mokslo metų atidarymo pradėti skardinių dėžučių surinkimą visose mokyklose ir tęsti iki cinas nebus svarbus karo pramonė".

OWI.

- Grumblys; 11. Antanas Vosylius; 12. Jaun. leitenantas Gediminas Skardis - Skardinskas; 13. Matas Škema; 14. Kostas Mikutis; 15. Jonas Zukauskas, ats. leitenantas; 16. Jonas Mokus; 17. Bronius Grigaliūnas; 18. Bronius Meškauskas; 19. Pranas Poška; 20. P. Naumikas; 21. Petras Putra; 22. Zigmas Bakauskas; 23. Juozas Kimavičius; 24. Petras Kavelis; 25. Antanas Launikonis.

DIEVAS IR KARAS

Parašė Fulton J. Sheen Ph. D., LL. D., Litt. D.
Vertė Antanas Tamulis
(Kunigo J. A. Karaliaus premijtuotas vertimas)

SKYRIUS VI

KARO METO MALDA

Žinome kaip Šv. Povilas meldėsi tris kartus prašydamas, kad Dievas palengvintų jo nežmoniškai sunkų misijos darbą. Vienok, jis tapo neišklausytas.

Pagaliau, malda juk nėra kokia tai apsaugos bendrovė, ar šiaip kokia slėptuvė nuo pavojų. Šitokios nuomonės laikosi tie, kurie man, kad kiekvieną kartą kuomet jie įpuls kokion bėdon, Dievas juos tuojau išgelbės, jei tik jie prašys.

Įsižiūrėk į Kristų. Ar Jis Kalvarijos kalne negalėjo sustabdyti vinių dūrius ir kūjo smūgius, kurie buvo Jo mirties įrankiai? Žinoma, kad galėjo, tačiau Jis susilaikė.

Tie patys, kurie taikos metu galvoja Dievo garbinimas yra biznis, tie patys ir nelaimių metu sanprotauja, jog Dievas yra tas, kuris turi apsaugoti žmogų nuo blogio.

Kai kurios žmonių maldos yra niekas kitas, kaip tik savanaudiškas prašymas, einas iš instinkto, kad save apsaugojus. Kristus juk yra pasakęs, kad saulė šviečia kartu teisingiesiems ir blogiesiems. Todėl ar nebus teisinga, jeigu ir bombos kris lygiai ant teisingųjų, kaip ir ant neteisingųjų?

Jeigu būtų vien tik šis pasaulis ir netikėtumėme į pomirtinį gyvenimą, ir jeigu nebūtų nemirtingos sielos, kuri savo laiku bus padėta ant Dievo svarstyklių, tuomet, žinoma, mes galėtume sakyti, kad mums maldos ne-

reikia. Tuomet galėtume Dievo gerumą lyginti su mūsų pačių gerumu. Tačiau, dabar, kada šis pasaulis yra vien tik bandymas ir veržimasis per skausmus į pažadėtąją karalystę, mes be maldos pražūsime.

Išganytojas niekuomet nekalbėjo apie kūno pražūvimą, o vien tik apie sielos. Kada pariziejai Jo paklausė: "Rabbi, kas nusidėjo, šitas ar jo gimdytojai, kad jis gimė aklas?" Jėzus atsakė: "Nei šis nusidėjo, nei jo gimdytojai, bet, kad apsieiktų jame Dievo darbui". (Jono 9:2-3), taip lygiai ir mes neturėtume manyti, kad bet kokia nelaimė yra jau nuodėmės ženklas.

Šv. Raštas mums pasakoja, kaip kai kurie Galilijiečiai lauzė Romos įstatymus. Pilotas gurdėdamas apie tai, pasiuntė kareivius, kad juos nubaustų. Ir kareiviai atvykę rado Galilijiečius besimeldžiant. Tuomet visi kiek jų ten buvo tapo išžudyti ir jų kraujas buvo sumaišytas su aukojančių gyvulių krauju. Manoma, kad Judėjos gyventojai visa tai apskundė Pilotui, nes jie neapkęsdavo Galilijiečių. O bet gi Viešpats į tai atsakė: "Ar manote, kad tie Galilijiečiai buvo didesni nusidėjėliai už likusius kitus Galilijiečius? Ne, sakau jums; bet jei nedarysite atgailos, visi taip pat pražūsute". (Luko 13:2-3).

Tuo pačiu laiku Išganytojas priminė ir apie kitą įvykį, kur virsdamas Siloės bokštas užmušė aštuoniolika žmonių. Jis paklausė: "Ar manote, kad jie buvo kaltesni už visus kitus Jeruzalės gyventojus? Ne, sakau jums, bet jei nedarysite atgailos, visi taip pat pražūsute". (Luko 13:4-5).

Žmogus gali pražūti ir be nelaimių: be griūvimo bokšto ir be Pilotu. Jis gali mirti lovoje apsuptas savo artimiausių draugų ir apverstas gėlėmis bei gražiausiai muzikai

skambant, tačiau, jis bus pasmerktas, jei jis nedarys atgailos už savo nuodėmes.

Mes visuomet esame linkę pamiršti, kad mirtis tai nėra didžiausias blogis, kuris mus gali ištikti. Tas tiesa, bet mes taip pat pamirštame, jog nuodėmė yra pats blogis. Ir todėl: "Nebijokite tų, kurie užmuša kūną, sielos gi negali užmušti; velyk bijokite tų, kurie gali ir sielą ir kūną nugramzdinti į pragarą". (Mato 10; 20).

Karo metu, ypatingai kovos lauke, nevisuomet tie žmonės išsigelbsti nuo mirties, kurie gerai pavyzdinai gyvenę. Jeigu tai pasitvirtintų, tuomet tie, kurie žūsta būtų blogo gyvenimo žmonės.

Tačiau, mes esame tiek tikri, jog niekas mus negali atskirti nuo Dievo nors ir kažkas pasaulyje vyktų, nes Šv. Povilas sako: "Dabar mes žinome, kad Dievą mylintiems viskas išeina į gerą". (Rom. 8:28).

Yra gera ir gražu, kad mes melstumėms už savo mylimųjų asmenų sveikatą ir gerovę, tačiau, toje maldoje mes neturėtume matyti kokią tai apsaugos priemonę, už kurios savo nelaimėse slėptumėms.

Vienas praėjusio karo kapelionas pasakojo, kaip daugelis jo būrio kareivių beartėję priešui suklupto melstis, kaip tuo tarpu buvo duotas įsakymas atremti priešą. Tokiame jų elgesyje pasirodė, jog malda buvo ženklas, kad pas tuos kareivius buvo valia jau palaužta ir maža telikę drąsos. Jie jau buvo pasinėšę savanaudiškumui, jiems daugiau rūpėjo jų pačių gyvybė; jie bijojo mirties ir ieškojo progos save iš padėties išgelbėti. Bet, pasakoja toliau tas kapelionas, šalia jų buvo ir tokių, kurie nebuvo palaužti ir drąsiai be baimės nešėsi į kovą, lyg kad Kristus nešė Savo kančios kryžių į Kalvariją.

Kovoje, kada grumiamasi dėl mirties ir gyvybės, malda kariui neturi būti vienintelis rūpestis. Malda turi daug didesnės vertės moraliniame gyvenime, o ne kada pareiga ir teisingumas šaukia.

Tikėjimo kankiniai, kurie buvo išniekinti, deginami ir įvairiais būdais kankinami, buvo maldos žmonės. Jie meldėsi, kad būtų išgelbėti, kaip kad Kristus meldėsi Getsameno darže, tačiau jie pasidavė Dievo valiai. Jie nenorėjo išduoti savo Išganytojo ir tikėjimo, kurį nešiojo savo sielose. Juos laikė brangiausia už viską. Dėl savo kūno išduoti tikėjimą jiems buvo per didelė kaina ir, todėl jie pasirinko baisiausias mirties kančias, kad savo sielą išganytų.

Malda tai nėra išsigelbėjimas nuo mirties, bet ji yra ta jėga, su kuria drąsiai galime žvelgti mirčiai į akis, nes malda mes išreiškiam pasitikėjimą Dievu.

Šituo ir prieiname prie galutinio klausimo: Kas gi tikrumoje yra malda? Malda yra minties ir širdies pakėlimas prie Dievo. Dar praščiau aptariant, ji yra bendradarbiavimas su Dievu. Maldą galėtume palyginti radio veikimui. Ji yra priemonė, kad atidavus Dievui sielą. Jei nori, kad per radio gautum tam tikrą programą, turi nustatyti reguliatorių tam tikrų bangų ilgyje. Panašiai ir čia; jei nori, kad Dievą išgirstum turi reguliuoti savo valią su Dievo valia. Kuomet tą atsieksi, tu tapsi paklusnus Jo valiai. Ir kuomet mūsų sielos bangų ilgis sutampa su Dievo valios noru, tuomet mes gauname ko trokštame. Tuomet mūsų visos maldos yra išklaudytos ir su Šv. Jonu galime pasakyti: "Mes žinome, kad Jis mus išklauso ką tik mes prašome; žinome, nes gauname dalykų, kurių Jį prašome". (Šv. Jonas 5:15). (Bus daugiau)

Gerieji Kolumbo Draugai

Ištrauka iš
"Kristupas Kolumbas"

KOLUMBAS LA RABIDOS VIENUOYNE

1491 metų sausio mėn. pabaigoj vieną dieną nepažįstamas žmogus, iš veido, matyti, labai suvargęs, išbales, prastai apsirengęs, pėsčias, lydimas mažo berniuko, sustojo ties Santa Maria La Rabida (Andaluzijoje) vienuolyno durimis ir paprašė truputį duonos ir vandens. Tuo momentu atsitiktinai pro šalį ėjo vienuolyno viršininkas Tėvas Juanas Perezas ir kitų vargšų būry pasitebėjo šitą nepažįstamą žmogų, nuoširdžiai dėkojantį vienuoliui durininkui už kuklią auką. Iš kalbos ir išvaizdos viršininkas suprato, kad tai esama kokio nors svetimšalio. Maloniai jį pasveikino ir netrukus sužinojo visas istorijos smulkmenas. Šitas keleivis buvo Kristupas Kolumbas...

Tėvas Perezas buvo šviesus žmogus, gerai susipažinęs su geografijos ir jūrininkystės dalykais. Arti uosto gyvendamas, turėjo progą sueiti į pažintį su žymiais Ispanijos jūreiviais, be to, ir pats buvo ne kartą dalyvavęs ekspedicijose į naujai atrastas salas Afrikos pakraščiuose.

Trumpas pasikalbėjimas su Kolumbu kilniajam vienuoliui padarė didelį įspūdį. Jis suprato, kad turi reikalo su rimta asmenybe. Iš veido bruožų, kalbos tono plaukė nuolankus atvirumas ir širdingumas. Pasipasakojo jam savo likimą, vienuolis užsidedė tyriausios simpatijos entuziazmu. Sumanymo didingumas stipriai atsiliepė į tėvo Perezso jausmus, o pats susitikimas bei atsitiktinis pasimatymas su nepaprastu keleiviu, visų atstumtu ir paniekintu, prašančiu išmaldos prie neturtingo vienuolyno du-

ru, pasirodė jam tiek dramatiškas, jog per tėvo įdubiusis raukšlėtus skruostus nuriedėjo keletas gaudžių ašarų...

Tėvas Perezas maloniai pakvietė Kolumbą į savo celę, priėmė kaip brangų svečią, pavaišino, prašė nesivaržyti ir gyventi vienuolyne kiek tinkamą. Nuo šitos valandos užsiėmė tarp jų dviejų artimi bičiuliški santykiai, trukę iki mirties. Kolumbas atvėrė tėvui viršinkui visas savo sielos paslaptis, kaip ištikimiausiam draugui išdėstė visus savo planus, viltis ir nusi-vylimus. Pasisakė, kiek metų ir kur jo dirbta vargta, kur ir kiek kartų kreip-tasi, ir vis be pasekmių. Genova jo prašymą atmetė, Portugalija išjuokė, Anglija — visai nepaisė, Ispanija — jį ignoravo, nes klausimą paliko neišspręstą. Pasiryžo tad palikti Ispaniją ir vykti dar į vieną valstybę, į Prancūziją, kaip paskutinę instan-ciją.

Šita naujiena tėvui Perezui, Ispanijos patriotui, sudavė skaudų smūgį. Vertindamas Kolumbo idėjas ir nujausdamas, kiek jo tėvynė turėtų naud- jaus, jeigu pavyktų planą įvykdyti, nusprendė truks- plyš pavartoti visas galimas priemones: savo ener-giją, pažintis ir įtaką, kad tik kiek ilgiau sulaikytų tą keleivį savo krašte ir pa-dėti jam pasiekti užsibrėž-tą tikslą. Reikalas buvo rimtas ir skubus. Nepasi-tikėdamas vien savimi, pa-sikviečia į vienuolyną pa-sitarti savo draugą Gaiciją Fernandezą, gydytoją iš Palos, ir dar keletą pažis-tamų jūrininkų veteranų, tarp kurių buvo ir turtuo-lis Martin. Alonzo Pinzo-dos vienuolyne tapo lyg šių vyrų posėdžių sale. Diskusijos vyko sklan-

Kaip Pueblo Army Air Base ligoninėje aukotojas kraujo suteikia savo auką tai jam ten esamoji orkestra sugroja malonią serenadą. Štai vie-na iš jų išpildoma.

džiai. Kolumbo projektui visi pritarė, bet entuzias-tiškasis rėmėjas buvo Pin-zonas, kuris pasižadėjo ne tik pats ekspedicijoj daly-vauti, bet ir pinigais visą reikalą paremti.

Tėvas Perezas prisiminė karalienę Izabelę, kurios gerumas ir gailėstingum-as buvo žinomas visoj Ispanijoj. Jis yra buvęs jos nuodėmklausiu. Izabelė pati beveik vienuoliškai gyveno, labai gerbė ir my-lėjo dvasininkus. Reikia kreiptis ne į Ferdinandą, tik į pamaldžiąją Izabelę— nusprendė galop visi susi-rinkusieji. Tėvas vyresny-sis pasiūlė nieko nedel-siant parašyti jai laišką. Kolumbą prašė palaukti, kol ji atsakys.

Sebastioną Rodriguezą, pasižymėjusį vairininką, įgaliojo atlikti specialaus pasiuntinio pareigas. Karalienė tuo metu laikinai buvo sustojusi naujai į-kurtame Santa Fe mieste, ties Granada. Pasiuntinys savo misiją pavyzdin-gai atliko. Karalienė jį malo-niai priėmė ir gautąjį tėvo Perezso laišką atsidėjusi perskaitė. Atsakydama į tėvo vyresniojo laišką, jį padėkojo jam už susirūpi-nimą tokiu rimtu reikalu ir prašė painformuoti Ko-lumbą, kad nenusimintų ir lauktų sprendimo, o jį patį, — kad tuoj atvyktų į karaliaus rūmus.

Po 14-kos dienų ištiki-mas pasiuntinys grįžo iš Santa Fe ir karalienės at-sakymą įteikė tėvui Pėre-zui. Paaiškėjęs laiško tur-iniui, susirinkimėlio ūpas atsigavo, jų veidai nušvi-to, visi vienuolyne pasida-rė linksmi. Tėvas Perezas tuojau, nieko nelaukda-mas, apie 12 val. nakties sėdo ant mulų ir pats vie-nas išvyko pasimatyti su karaliene. Jis jojo pro tik- ką atkariautus iš maurų

Lietuva Brangi, Mano Tėvyne

Lietuva brangi, mano tėvyne,
Šalis, kur miega kapuos didvyriai!
Graži tu savo dangaus mėlyne,
Brangi, nes daugel vargo patyrei.

Kaip puikūs slėniai sraunios Dubysos,
Kalnai, lyg rūtoms, miškais žaliuoja,
O tuose kalnuose sesutės visos,
Maloniai gaudžias dainas dainuoja.

Tarp aukštų kalnų eina iš rytų
Nemunas, upių mūsų didvyris:
Lietuvių darbus neužrašytus
Atmen ir Kaunas, ką yr patyręs.

Graži tu mano, brangi tėvyne,
Šalis, kur miega kapuos didvyriai.
Ne veltui bočiai tave taip gynė,
Ne veltui dainiai plačiai išgyrė.

Maironis.

kraštus, pagaliau pasiekė naują Santa Fe pilį, kurioj laikinai buvo apsigyvenę Ispanijos valdovai.

Nereikėjo nė laukti, ir jis be jokių ceremonijų buvo tuoj priimtas privačioj audiencijoj. Karalienės šeima, pati uoliai prakti-kavusi tikėjimą, gerbė vie-nuolius. Tėvo vyresniojo maldingumas, jo būdo švelnumas ir mokslinis iš-silavinimas karalienei bu-vo labai gerai žinomas, ir jį, kaip buvusiam savo nuodėmklausiu bei dva-sios vadui, reikė ypating-ą pagarbą. Todėl šitas pasimatymas buvo jau-kus, širdingas. Pasikalbė-jimas vyko labai laisvai, sklandžiai.

Užsiminus apie Kolum-bą, kurio reikalą jis buvo kviestas atvykti, tėvas Pe-rezas su įgimtu entuziazmu nupasakojo aplinky-bes, kaip turėjo progą su-juo susipažinti. Nušvietė jo asmenį, jo pasiryžimų motyvus ir perspektyvas. Pareiškė savo įsitikinimą, kad tai yra nepaprasto iš-silavinimo žmogus, kuris gerai nusivokia tiek navi-gacijoje, tiek kosmografi-jos moksle; priminė, kad

jis jau seniai yra susitai-sęs į didžiąją ekspediciją, kad jo planai yra pagrįsti praktiškais patyrimais, il-gomis studijomis ir logiš-ku galvojimui. Baigdamas audienciją, pareiškė, kad jeigu karalienė padėtų Ko-lumbui, tai jis esąs tikras, jog ekspedicija pasiseks, o Kolumbo laimėjimai su-teiktų Ispanijai neapsako-mą garbę ir jos sostui — grandiozinį triufo.

"Galimas dalykas, — ra-šo W. Irvingas, — kad niekas pirmiau Izabelei taip įtikinamai taip iškalbin-gai, taip nuoširdžiai ir at-virai nenušvietė Kolumbo sumanymų, kaip šitas pranciškonų ordino vie-nuolis tėvas Perezas. To-dėl jo žodžiai ir širdies bal-sas nepasiliko be atgar-sio". Ji pareiškė norą pasi-matyti su pačiu Kolumbu ir jo reikalą plačiau pati aptarti. Iš tėvo Perezso ka-ralienė sužinojo, kad Ko-lumbas yra tiek suvargęs, jog neturi nei žmoniško drabužio. Todėl nepritiktų tokiam vyrui pasirodyti valdovų rūmuose apily-šusiam, lyg elgetai. Kad turėtų jis iš ko švariau ap-sitaisyti ir išgyti kitų būtinų dalykų, kaip to rei-ka lauja rūmų etiketas, ka-ralienė įdavė tėvui Pėre-zui 20,000 maravedų (apie 200 dolerių), kad jis tą su-mą perduotų Kolumbui.

Prakilnus vienuolis tuoj pranešė Kolumbui apie sa-vo misijos rezultatus ir persiuntė jam karalienės auką kartu su nurody-mais, kad išgyti kas rei-ka linga kelionėi ir tuojau atvyktų į Santa Fe.

Kolumbas, gavęs tokią žinią ir auką, nušvito kaip saulė. Jis lyg iš naujo at-gimė! Skaisčių vilčių gai-vinamas, iškeliavo į tą pu-sę, kur buvo Granada...

IZABELĖ — KOLUMBO IDEJŲ RĖMĖJA

Atvykusį į Santa Fe Ko-lumbą karalienė Izabelė

tuoj priėmė ir parodė jam nepaprastą širdingumą. Nuo šitos valandos ji tapo epochinio žygio siela, di-džiausio sumanymo uoli rėmėja. Tuo tarpu kara-lius laikėsi labai atsargiai, beveik šaltai, nes, matyti, iš visko maža tesitikėjo. Tačiau karalienei nesprie-šino, ir sutarties doku-mentą, kurį įdavė rūmų sekretorius Juanas de Co-loma, pasirašė abudu.

Pagrindiniai sutarties punktai tarp Kolumbo ir Ispanijos valdovų buvo šie: 1. Kolumbas ir jo įpė-diniai visam laikui pake-liami į admirolo laipsnį su visomis to laipsnio išimti-nėmis teisėmis ir privile-gijomis tose žemėse ar kontinentuose, kuriuos jis atras ar įgys okeane; 2. Vi-sų tų žemių, kontinentų ar salų vice-karalius ir gene-ralinis gubernatorius bus pats atradėjas; jam palie-kama teisė atrastosioms žemėms valdyti skirti tris kandidatus, iš kurių vieną pasirinks suverenai; 3. Atradėjas turi teisę pasilai-kyti sau dešimtąją dalį rastųjų perlų, brangiųjų akmenų, aukso, sidabro, kitų daiktų ar šiaip kokiu nors būdu įgyto turto, at-skaičius pirma išlaidas, susijusias su tuo laimėji-mu; 4. Taip pat jis ar jo į-galiojinis bus vienintelis sprendėjas visų nesuprat-imų ar ginčų, kurie kiltų dėl susisiekimo tarp Ispa-nijos ir atrastųjų žemių; 5. Tiek šios pirmosios, tiek ir visų kitų ekspedicijų lė-šoms sumokėti Kolumbas duos aštuntąją dalį, užtat į jo sąskaitą eis aštuntoji pelno dalis.

Kadangi Kolumbas pats jokio turto neturėjo, tai paskutinio punkto numa-tytąją sumos dalį turėjo sudaryti bendrai susidėję tie, kurie ryšis kartu su admirolo keliauti. Ispani-jos valdovų sąlygą admi-rolas tegalėjo įvykdyti pa-dedamas Pinzono iš Palos, kuris buvo gana turtingas ir jau buvo pareiškęs suti-kimą prie ekspedicijos pri-sidėti.

1492 m. balandžio 17 d. Ferdinandas ir Izabelė Santa Fe pily, ties Grana-da, dokumentą pasirašė, patvirtino karalinius ant-spaudais ir jį viešai pas-kelebė. Taip pagerbtam ir išaukštintam Kolumbui buvo dar suteikta teisė prie savo pavardės pridėti

titulą don; tai turėjo reikš-ti jo asmens kilnumą ir garbingumą.

Palos de Monguero uos-tas Andaluzijoje buvo nu-matytoji vieta, kur eksped-icijos laivai turėjo būti sutaisyti į kelionę, ir iš čia jie turėjo išvykti į tolimus nežinomus kraštus plačiomis neištirtomis jūromis. Artimiausi ir uoliausi Ko-lumbo padėjėjai bei ištiki-miausi draugai šitame ruošos darbe buvo Martin Alonzo Pinzonas, to paties uosto pasituris gyvento-jas, ir tėvas Juanas Pėre-zas, Santa Maria La Rabi-dos vienuolyno vyresny-sis.

Besitaisant į nepaprastą kelionę, besirūpinant smulkmenomis, Kolumbas jautėsi atgijęs dvasia ir kūrė, buvo linksmas ir viskuo labai patenkintas, nors rūpesčių ir vargo tu-rėjo be galo daug. Jo sun-kią našat lengvino grynas, kilnus religingumas. Svarbiausiu savo ekspedicijos tikslu jis laikė krikščioni-nimą didelių kraštų, ku-riuos tikėjosi atrasti. Jis tikėjosi pasiekti tolimiausias Azijos sritis, kurių dar niekas nepasiekė, ir i-vesti patogų tiesioginį su-sisiekimą su milžiniškąją Didžiojo Khano imperija. Atvertimu į krikščionybę

Tešinsys 5-tame pusl.

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas "VYTIS"

"VYTIS" leidžia Amerikos didžiausią jaunimo organizaciją — Lietuvos Vytį.
"VYTIS" — eina kas mėnesį gražiai paveiksluotas ir dėda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.
"VYTIS" rasi žinių iš viso pasaulio.
"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.
"VYTIS" rasite įdomių pasakalų, mū tinkamų siems ir jaunims.
"VYTIS" redaguoja įžymius ir paty-ręs redaktorius Ignas Sakšas ir "VYCIUI" bendradarbiauja jo su-kviesti įžymiausi literatai.
TAD, padarydime šūki: "Tenelė-ka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio sky-riaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykite "VYTĮ!"
"VYTIES" kaina metams tik \$2.00.

"VYTIS"

366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Užsakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

MONKEY BUSINESS — Tulas lakūnas, kuris 12 kartų buvo virš Vokietijos su savo bomberiu bombarduoti prieš karo bazių, kaskart pasiimdavo ir šią beždžionę. Ir ji su uniforma ir jį ką nors veidavo ir duodavo lakūnui tam tikro juoko Pavyzdžiui beždžionė peržiūrinėja korteles folderyje. Iš pradžių ji tai daro su savo rankomis, gi vėliau ir su kojomis.

Chinese Fat Economy

Dr. Julia H. Chen, Chinese born and educated, now an agricultural economist in the foreign agricultural relations department in Washington, salvages kitchen fat, knowing how it is needed in the war effort. She understands the food situation all over the world and knows that no fats and oils can be wasted if world needs are to be met in 1945.

SHORT SNORTER — Proudly waving Jap currency autographed by Short Shorters to prove she is in good standing with aviation brotherhood, actress Carole Landis arrives in Chicago after entertaining sev- vicemen overseas.

KAS TAS VAIKAS?

Kada Erodo kerštas Judėjo žemę plakė.

Kada jo pataikūnai nekaltus vaikus žudė ir jų verkiančias motinas stumdė.

O Erodas puotaudamas džiaugės, kvatojo, galop nudėjęs tą keistąjį vaiką, kurį ėdžiose paguldytą, be vardo, be sosto žmonės karalium pavadino.

Tada Egipto žemėj, palmių pavėsy, ant keleivės motinos kelių, šypsojos miegodamas vaikiukas.

Tada baltagalvis senelis, taisydamas saugesnę pastogę, rūpinos, kur darbo gausias, kaip svetimam krašte išmaitinsias motiną su kūdikiu...

Laikas bėgo. Vaikas augo. Darbščius atėjūnus gerbė vietos žmonės. Tik ta šeima nerimo — vis kažko ilgėjos. Jų vaikelis baltaplaukis vienmarškinis vienas sau Nilo pakrantėse bėgiodamas tai lietaus užplaktus lelijų žiedus pataisydavo, tai audros išmestas ant kranto trokštančias žuvytes atgal į upę suleisdavo. Ar dumbļu užneštus laukinių bičių namelius atkrapstinėdavo.

Jis visuomet dirbdavo ir tais, neva drabeliais, kam nors laisvę, gyvybę ar džiaugsmą suteikdavo.

Egiptiečių legenda sako, kad kartą žvejams matant šį Vaiką krokodilas puolęs, bet vaikas tokios baidyklės dar neregėjęs tiesiai į jo akis žvilgterėjęs, krokodilas nasrus užčiaupęs, akis panėręs ir lyg susigėdęs to mažo vaiko atgal į Nilą pūkstelėjęs.

NOT BLOWING BUBBLES but air through pipe, Helen Schmidt of Newark, N. J., joins support pieces in production of electronic tubes in Bloomfield, N. J. Blowpipe is vital tool in war production plants.

Nacių belaisviai varomi į stovyklas. Jie buvo suimti Olandijos karo fronte.

Žvejai nustebę bėgę sveikinti mažytį, bet Jis tarp baltų lelijų žiedų pasislėpęs nuo jų.

Visi galvas sukę, kas tas vaikas? Nieks čia Jo nepažinojo.

Baltasis berniukas mėgdavo saulėleidį. Užtat kas valanda užkopęs ant kalnelio prieš savo namelį aktytėms lydėdavo gestančią saulytę.

Senelis tėvas supratęs vaiko mintis pakėlė Mažutį dar aukščiau, sakydamas:

— Sūneli, išsižiūrėk, toli toli vakaruose kažkas dunkso, tai kalnas Sijono, už jo šventas Jeruzalio miestas, tai mūsų tėvynė. Ir pilkos senelio akys ašaromis pasriuvo.

Vaikas prisiglaudęs liūdintį ramino:

— Sugrįšim, tėveli... Ir tikrai tą pačią naktį angelas per sapną aplankęs senelį apreiškė, kad toj valandoj Erodas mirė, ir liepė su vaiku ir motina grįžt į Jeruzalę.

Pasiilgusi tėvynės šeimynėlė leidosi kelionėn. Egipto tyrais jų kelias ėjo. Antros dienos gale, kada keleiviai buvo labiausiai išvargę ir manė jau žūsią tuose tyruose. Staiga žiūri priešais juos smėlio jūra sala — graži žalia lanka.

Joje didžiulės palmos žalius baltachimus ištiesę vadino keleivius į savo pavėsi.

— Garbė Viešpačiui, šaukė nudžiugęs senelis.

— Pailsėsim, — keldamano asiuko vaiką, tarė jauna motina.

Vaikas lekuojančius gyvulus tuoj atpalaidavo. Jų buvo trys: kelionių draugas asiliukas, jautukas ir šilkavilnė avelė. Gyvuliai, vandens kvapą jausdami, leidos bėgti gilyn į salą.

Rūpestingas vaikas sekė savo bandą.

Apacių kalno šaltinis tykšojo. Jį atradę snukelius sukio. Atokiau vaikas gėrėjos, kaip ištroškęs jo būrelis godžiai siurbia vandenėli. Staiga girdi kažkas urzgia, pakelia akis — nugi didelė, puiki žvėris. Stiprus sprandas ir kakta gauruotais karčiais apdengta, pro juos ugningos akys į jo bandą žaibus meta. Nudžiugęs grobiu visa galybe sukriokė liū-

— Keleivė motina apsižiūrėjusi, kad vaiko su gyvuliais aplink nematyti, ėjo gilumon jo ieškoti. Žiūri, vaikas draug su gyvuliais žvėrių apsuptas. Nusigando motina. Bet kas tai... plėšrieji žvėrys ramūs, lyg kaiminės draugai. O baisusis liūtas greta vaiko stovėdamas tartum jam sako: — Tu Karalius visų karalių.

Nurimus motina prisiminė pranašo Izajaus žodžius: "Tada vilkas su ėriuku, leopardas su ožiu, o liūtas su jaučiais ir avimis drauge ganysis, ir mažas vaikas saugos juos".

Atsidusęs motina pridūrė: — Taip, mano Sūneli, Tu savo dieviška galybe sugretinsi galingą didiką su vargšu elgeta: savo vardu visus sujungsi. "Š."

Būrys sportininkų, kurie nešioja vardą CARDINALS. Jie šypsosi linksmi, kai juos fotografas kalbino prieš pat pradėjimą — St. Louis World Series. Jie rengėsi rungtis su Browns.

Sugrįšim, Viešpatie

Mes nusidėjėliai, mes mažos duklės Ateisim, Viešpatie, prie kryžiaus. Tau kojas kruvinas bučiuodami, maldausim Kaip tas sūnus paklydėlis sugrįžęs. [atleidimo, Tamsioj naktį keliaudami paklystam, O paklydimų marių marios... Nuo kryžiaus Tu žvelgi ir laimini-klajūną žmo- O tavo žvilgsnis toks švelnus ir geras. [gų,

Pamiršę Tavo mirtį ant Golgotos, Po nuodėmių našta suklypom — Mes neverti, o Viešpatie, ateiti čia prie Tavo kopaliest jas nuodėmingom savo lūpom. [jų

Gyvenimo svaiginančius verpetuos Mes Tavo meilės pasiilgom. Jau į Tave mes, Viešpatie, sugrįšim Iš paklydimų kelio ilgo. A. Čerepaitė ('A.')

Remkite Raudonąjį Kryžių

Pareikšdamas, kad Amerikos Raudonasis Kryžius priklauso visiems žmonėms, ir kad Raudonojo Kryžiaus idėjoj yra viltis žmonijos, Basil O'Connor, naujai paskirtas Amerikos

tas. Į jo balsą atbėgo vilkas su leopardu. Stryktelė liūtas ir prieš draskydamas savo rūšies moters protingoms akimis permetė šį keistą vaizdą. Gyvuliai dreba, bailiai mūkia, trypia ir visi glaudžias prie to beginklio mažo piemenėlio. O tas visai ramus jų tarpe palmos šakelė švytruoja ir šypso žiūrėdamas į akis pačiam žvėrių karaliui. Leopardas su vilku nekantraudami laukia kol pats liūtas pradės kruviną puotą. Čia liūto akys atsivėrė, ir jis toje vaikelio šypsenoje pažino savo Tėvėją — Tautos ir Meilės Karalių. Ir įvyko taika tarp plėšrųjų žvėrių ir silpnų gyvulėlių vardan Meilės Kūrėjo.

Keleivė motina apsižiūrėjusi, kad vaiko su gyvuliais aplink nematyti, ėjo gilumon jo ieškoti. Žiūri, vaikas draug su gyvuliais žvėrių apsuptas. Nusigando motina. Bet kas tai... plėšrieji žvėrys ramūs, lyg kaiminės draugai. O baisusis liūtas greta vaiko stovėdamas tartum jam sako: — Tu Karalius visų karalių.

Nurimus motina prisiminė pranašo Izajaus žodžius: "Tada vilkas su ėriuku, leopardas su ožiu, o liūtas su jaučiais ir avimis drauge ganysis, ir mažas vaikas saugos juos".

Atsidusęs motina pridūrė: — Taip, mano Sūneli, Tu savo dieviška galybe sugretinsi galingą didiką su vargšu elgeta: savo vardu visus sujungsi. "Š."

— Keleivė motina apsižiūrėjusi, kad vaiko su gyvuliais aplink nematyti, ėjo gilumon jo ieškoti. Žiūri, vaikas draug su gyvuliais žvėrių apsuptas. Nusigando motina. Bet kas tai... plėšrieji žvėrys ramūs, lyg kaiminės draugai. O baisusis liūtas greta vaiko stovėdamas tartum jam sako: — Tu Karalius visų karalių.

Nurimus motina prisiminė pranašo Izajaus žodžius: "Tada vilkas su ėriuku, leopardas su ožiu, o liūtas su jaučiais ir avimis drauge ganysis, ir mažas vaikas saugos juos".

Atsidusęs motina pridūrė: — Taip, mano Sūneli, Tu savo dieviška galybe sugretinsi galingą didiką su vargšu elgeta: savo vardu visus sujungsi. "Š."

— Keleivė motina apsižiūrėjusi, kad vaiko su gyvuliais aplink nematyti, ėjo gilumon jo ieškoti. Žiūri, vaikas draug su gyvuliais žvėrių apsuptas. Nusigando motina. Bet kas tai... plėšrieji žvėrys ramūs, lyg kaiminės draugai. O baisusis liūtas greta vaiko stovėdamas tartum jam sako: — Tu Karalius visų karalių.

Nurimus motina prisiminė pranašo Izajaus žodžius: "Tada vilkas su ėriuku, leopardas su ožiu, o liūtas su jaučiais ir avimis drauge ganysis, ir mažas vaikas saugos juos".

Atsidusęs motina pridūrė: — Taip, mano Sūneli, Tu savo dieviška galybe sugretinsi galingą didiką su vargšu elgeta: savo vardu visus sujungsi. "Š."

— Keleivė motina apsižiūrėjusi, kad vaiko su gyvuliais aplink nematyti, ėjo gilumon jo ieškoti. Žiūri, vaikas draug su gyvuliais žvėrių apsuptas. Nusigando motina. Bet kas tai... plėšrieji žvėrys ramūs, lyg kaiminės draugai. O baisusis liūtas greta vaiko stovėdamas tartum jam sako: — Tu Karalius visų karalių.

Nurimus motina prisiminė pranašo Izajaus žodžius: "Tada vilkas su ėriuku, leopardas su ožiu, o liūtas su jaučiais ir avimis drauge ganysis, ir mažas vaikas saugos juos".

Atsidusęs motina pridūrė: — Taip, mano Sūneli, Tu savo dieviška galybe sugretinsi galingą didiką su vargšu elgeta: savo vardu visus sujungsi. "Š."

gelbsti gyvastį mūsų vyrų. Parūpinti šiuos patarnavimus mūsų vyrams ir moterims visams pasaulyje. Raudonasis Kryžius, išlavino didžiausią skaičių apmokamų darbininkų savo istorijoj. Šie darbininkai stengiasi daryti tą, ką jūs darytume savo namuose, jūsų sūnams, dukterims, vyrams ir broliams, jeigu jūs patys ten būtume.

Nepaisant didelį skaičių apmokamų darbininkų, Raudonasis Kryžius šiandien, kaip ir praėjusieji, veikia todėl, kad jį remia milijonai savanorių skyriuose. Per šiuos savanorius Amerikos Raudonasis Kryžius reiškia Jung. Valstybių žmones.

Kaip kiekvienas žino, Amerikos Raudonasis Kryžius yra dalis pasaulinės organizacijos, Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus Komiteto ir Raudonojo Kryžiaus Draugysčių Lygos. Ateitį slepia karo audra. Bet galime būti tikri, kad nepaisant karo eigos, Raudonojo Kryžiaus atsakomybės nepasikeis. Darbas, greičiau pasididins.

"Raudonasis Kryžius turės dalyvauti šelpimo biednų Europos žmonių. Mūsų karo veikimai tęsis daug metų po taikos, atsiminkime, kad naujas pasaulis, kurį mes pastatysime ant pelenų dabartinės baisios ugnies, turės apsaugoti Raudonojo Kryžiaus idėją. A. R. K.

Plačiausiai Amerikoje Skaitomas yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus VARPELIS"

"VARPELIS" duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvos kančias Lietuvoje. Taip pat gražių aprašymų, parvyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Metams kainuoja tik \$2.00 Adresas: Franciscan Fathers Mount St. Francis Greene, Maine

FOOD FOR GUERRILLAS — Russian woman comes through swamplands in a crude boat bringing food to guerrillas who attack German rear flank.

Gerieji Kolumbo Draugai

Pradžia 4-tame pusl. Kolumbas pasiryžo šitą didžią misiją pats atlikti. Paskleisti Apreiškimo šviesą po tolimiausius kraštus, įvykdyti pranašų vizijas krikščionybės pergalei apvainikuoti, tai buvo didžiausias jo ekspedicijos idealas. Ferdinandas tuo atžvilgiu buvo daugiau indiferentiškas; religiją jis laikė daugiau priemone savo politiniams interesams apsaugoti, todėl nė to entuziazmo, kuriuo liepsnojo Kolumbo širdis, neturėjo. Geriausiai Kolumbą suprato Izabelė. Jos suteikta ekspedicijai parama buvo tauriausių motyvų įkvėpta — ji ieškojo ne materialinių turtų ar tuščios garbės savo sostui, tik išganymo pagonims, garbės Bažnyčiai.

Kolumbas tuo nepasitenkino. Tardamasis, kad artėjęs neišsemiamą turtų šaltinį, svajojo šitą laimėjančią suvartoti iš netikintųjų valdžios Išganytojo Grabui Jeruzalėje išvaduoti Ispanijos valdovai palaikė šitą mintį per daug fantastiška, bet, kas jiems atrodė iliuzija ar svajonė, Kolumbas tai laikė rimtu dalyku. "Šitas faktas, biografų nepastebėtas ir nepapildintas, labai įdomiai charakterizuoja Didžiojo Jūreivio asmenį. Išganytojo Grabo išvadavimas buvo vienas iš didžiausių jo ambicijos dalykų visą gyvenimą; net mirdamas Kolumbas jį atsiminė, įrašydamas savo testamente pareiškimą, kad jo turto dalis būtų tam tikslui paskirta", — rašo W. Irvingas.

Iš tikro, jis tarėsi esąs paties dangaus skirtas krikščionybės troškimui įvykdyti, o jo ekspedicijos laimėjimai, susiję su naujų žemių atradimu, turėjo būti tik kaip Apaizdos skirta priemonė jo idėjoms įkūnyti.

Atsisveikindama su Kolumbu, norėdama parodyti jam savo nuosirdumą ir pagarbą, Izabelė 1492 m. gegužės 8 d. specialiu raštu jo mylimą sūnų Diego paskyrė pažu sosto įpėdiniui, kunigaikščiui Juanui, — tai buvo garbė, teikiama tik pasižymėjusių didikų vaikams.

Taip, pagaliau, Kolumbo troškimai po ilgo vargo, laukimų, nusiminimų buvo įvertinti; jis gavo paramos, o kartu ir naujų jėgų. Tas pasaulio didvyris, prakilnios moteries pagerbtas ir sustiprintas, su nušvitusiomis akimis, su atgijusia energija 1492 m. gegužės 12 d. paliko karaliaus rūmus, skubėdamas Palos uosto linkui. 18 metų praėjo nuo tos valandos, kada Kolumbui kilo didžioji mintis. Kaip liūtas jis grūmėsi su nepasiekimais, kol, pagaliau, nugalėjo daugybę įvairiausių kliuvinių: neturtą, darbo neįvertinimą, nepasitikimą sumanymais, pašaipą. Taip bekovojant prabėgo gražiausias gyvenimo laikotarpis, kol, pagaliau, laimėjo. O pačios ekspedicijos pasisekimu jis nė kiek neabejojo. Jis jį išgyveno savo dinamiškoje širdyje pirmiau, negu jis "kūnu tapo" antroje Atlanto vandenynų pusėje...

Kolumbas tuo nepasitenkino. Tardamasis, kad artėjęs neišsemiamą turtų šaltinį, svajojo šitą laimėjančią suvartoti iš netikintųjų valdžios Išganytojo Grabui Jeruzalėje išvaduoti Ispanijos valdovai palaikė šitą mintį per daug fantastiška, bet, kas jiems atrodė iliuzija ar svajonė, Kolumbas tai laikė rimtu dalyku. "Šitas faktas, biografų nepastebėtas ir nepapildintas, labai įdomiai charakterizuoja Didžiojo Jūreivio asmenį. Išganytojo Grabo išvadavimas buvo vienas iš didžiausių jo ambicijos dalykų visą gyvenimą; net mirdamas Kolumbas jį atsiminė, įrašydamas savo testamente pareiškimą, kad jo turto dalis būtų tam tikslui paskirta", — rašo W. Irvingas.

Iš tikro, jis tarėsi esąs paties dangaus skirtas krikščionybės troškimui įvykdyti, o jo ekspedicijos laimėjimai, susiję su naujų žemių atradimu, turėjo būti tik kaip Apaizdos skirta priemonė jo idėjoms įkūnyti.

Gal Dar Nepareina į Tautos Namus Gražiausias Dvasinio Turinio Mėnesinis Laikraštis "ŽVAIGŽDĖ"

Tai ilgal nebealaukite! Mes nesistūlome ir neperšame "Žvaigždės", tik norime tiesą pabrėžti. Štai ji: "Kas pamėgino "Žvaigždę" vieneriems metams jau nebeįsivaizduoja, kaip šis skaitytų šiuos žodžius nevienas iš skaitytojų pasakė.

"ŽVAIGŽDĖ" žinokite yra švč. Jėzaus širdies laikraštis! Tas vienas jau daug reikiškai Maldos Apaštalavimas kito ne nenori turėti, kadangi šis laikraštis VISUS M. A. narių reikalus aprūpina. Jei norite būti šviesos ir Meilės sklaidėjais tai platinkite ir raginkite kitus skaityti 1944 metams

"ŽVAIGŽDĖ" metams — \$1.00; Jėzaus širdies Spalvuotas Paveikslas 50 centų; Maldos Apaštalavimas "ŽVAIGŽDĖ".

Ištatai — 50 centų. Adresas: ŽVAIGŽDĖS Administracija, 488 E. Seventh St., So. Boston (27), Mass.

Rožančiai

"Darbininko" administracijoje galite gauti sekamų rožančių:

- Puikus baltas, sidabrinis \$8.00
- Juodas stiprus \$1.25
- Rusvas stipriai padarytas \$1.20
- Gražus baltas, tinkamas moterims ir merg.... \$1.50

Užsakymus siųskite: DARBININKAS 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Žodynas

"Darbininko" administracijai pavyko gauti iš Anglijos Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Lietuviškai žodyną. Žodynas turi 333 puslapius, stipriais auksais apdarytas, kaina \$6.00. Užsakymus su money orderiu siųskite — "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Kun. P. M. Juro Nauja Maldaknygė

Ką tik gavome iš knygriškyklos kun. Pr. M. Juro naują maldaknygę RAMYBĖS ŠALTINIS. Knyga turi 544 puslapius, gražiais odos aparais, auksuotais kraštais, traukiančios išvaizdos. Kaina \$2.75.

Užsakymus siųskite su money orderiu ar čekiu: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

WATERBURY, CONN.

MISIJS

Sekmadienį, spalį 8 dieną prasidėjo Sv. Juozapo par. bažnyčioje moterims misijos, kurios tęsis iki 14 d. Vyrams misijos prasidės 15 iki 21. Jaunimui — 22 iki 28 d. G. Kristaus Karaliaus dieną, spalį 29 bus iškilmingas misijų užbaigimas bendrai visiems, ir po Misijų Jubiliejinis bankietas parapijos salėje.

Misijas veda TT. Pasijonistai — Tėvas Alfonsas Marija, Tėvas Girardas ir T. Gabrielius.

PITSTON, PA.

BALF ŠALPOS SKYRIUS DARBUOJASI

Nesenai suorganizuotas Berdrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyrius jau darbuojasi. Jau turi 25 pilnus narius.

Sekmadienį, spalį 1, laikė susirinkimą Sv. Kazimiero parapijos svetainėje ir nutarė prašyti rėmimo vaju. Bus 20 grupių, kurios eis po namus ir rinks rūbus. Iki lapkričio 5-tos rūbai bus laikomi grupių kapitonų namuose. Po to rūbai bus padėti tuščioje krautuvėje prie Main St., kurią veltui užleidžia Miners bankas. Nacionalio rūbų rinkimo vajuus laikui — nu lapkričio 5 iki 20, 1944, rūbai bus priimami minėtoje krautuvėje (centre), čia jie bus tvarkomi (rūšiuojami).

Rūbų rinkimą nutarta pradėti kaip galima ankščiau, kad rinkėjai galėtų atlikti namus bendruomenės Karo Vajuus

Juozas Kasinskas

Inc. Laidotuvių Direktorius

Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel: Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

Moderniška Fraternalės Apdraudamos Organizacija

Turtas	\$1,525,000.00
Pomirtinėmis išmokėta	\$2,180,000.00
Pašalpomis išmokėta	\$1,490,000.00
Aukomis išmokėta	\$15,000.00

Išduoda šių formų sertifikatus:

- Endowment at age 85
- Endowment at age 60
- 20 Year Endowment
- 20 Year Payment Life

Po trijų metų mokėjimo sertifikatai turi praštos (Extended) ir išmokėtos (Paid up) apdraudamos vertes.

Centro ofisas:

73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes - Barre, Pa.

Savaitraštis "GARSAS" Oficialis LRKSA organas

Rašo apie Amerikos, Lietuvos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą ir darbuotę. Paduoda žinias iš viso pasaulio.

"GARSO" Spaustuvė atlieka visokius spaudos darbus gerai ir greitai.

Tykiai, Tykiai Nemunėlis Teka

Tykiai, tykiai Nemunėlis teka,
O dar tykiau mūs sesutė verkia.

"Sesut, sesut, ko taip gailiai verki?"
— Žada mane už našlelio duoti.

"Ar mokėsi našlelį guodoti?"
— Dėlko, kodėl aš jo nemokėsiu?

Per tris rytus dūmuose laikysiu,
O ketvirtą šarmu pagirdysiu.

Tykiai, tykiai Nemunėlis teka,
O dar tykiau mūs sesutė verkia.

"Sesut, sesut, ko taip gailiai verki?"
— Žada mane už bernelio duoti.

"Ar mokėsi bernelį guoduoti?"
— Dėlko, kodėl aš jo nemokėsiu?

Per tris rytus klėtėlį laikysiu,
O ketvirtą vyneliu girdysiu.

Išpūdžiai iš L. Vyčių Seimo

Rašo — Jonas Kumpa

Seka Centro Valdybos pirmininko raportas. Pirmininkas eina prie konkrečių organizacijų veikimo faktų, o ypač jam nesinori viskas išvilkoti savo raporte, kad ir jo asmenišką darbą, bet jis pastebi, kad turėta daug rūpesčio su organizacijos finansine problema ir narių va-

PHILADELPHIA, PA.

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOS CHORO KORTAVIMO PARENGIMAS

Sekmadienį, spalį 15 d., 4 v. po pietų įvyks Šv. Andriejaus parap. choro kortavimo parengimas, parapijos svetainėje, 1123 Lemon St. Pelnas skiriamas parapijai.

Choro nariai darbuojasi, kad parengimas būtų sėkmingas. Surinkta daug įvairių gražių ir vertingų dovanų dėl tų, kurie ateis į choro parengimą. Apart to bus gėrimų ir užkandžių.

Todėl, gerbiamieji parapijaliai ir iš apylinkės lietuviai, malonėkite atsilankyti į šį pirmą rudeninį parengimą šv. Andriejaus parapijos svetainėje.

Šv. Andriejaus parap. Choras.

Washington Depot, Conn.

Jau visiems yra žinoma, kad praūzusi audra padarė daug nuostolių miestuose ir ūkyse. Washington Depot ir apylinkėse gerokai aplaužė medžius, ūkių obuolius nukrėtė; vieno stambaus ūkininko visą sodą iškrėtė, kur apskaitoma apie 10,000 bušelių obuolių guli ant žemės. Darbininkų negali gauti, tai mokyklų vaikai renka obuolius.

Geležinkelių darbininkai pranešė, kad 43 medžiai buvo užvirtę ant geležinkelio tarp Roxbury ir Bantom. Nemažai istorinių medžių išvertė ar nulaužė. Vasaros sausra taip pat pridarė daug nuostolių. Ganyklos išdžiūvo. Ūkininkai skundžiasi dideliu pieno sumažėjimu dėl sausros. Gal dėlto ir sviestas sumažėjo? Žemės drebėjimas buvo jaučiamas Washington Depot, bet nuostolių nepadaryta.

Iš darbininkų gyvenimo, tai didesniuose miestuose, taip ir miesteliuose visi dirba, ypač ginklių dirbtuvėse. Visi trokšta, kad karas kogrėičiausia pasibaigtų. Mes turime pagelbėti mūsų karo jėgoms laimėti karą ne tik darbu dirbtuvėse, bet ir perkant karo bonus. Daug sužeistų kareivių grįžta iš karo frontų, daug jų visai nesugrįš. Iš šios mažos kolonijos yra karo tarnyboje virš 300 jaunuolių. Jie yra išblaškyti po visą pasaulį. Yra jau sužeistų ir užmuštų. Visiems giliai užjaučiame.

A. P. K.

NICE GOODS, SERGEANT!

Sgt. Kenneth Morton, of Dudley, Worcestershire, England, listens with interest as Elaine Hume, singer, shows him a nylon parachute and explains that the used household fabric American women save go into war production such as the manufacture of nylon, and other synthetics for the U. S. and our Allies.

mo rengimo komisijoje. Todėl ir nestebėtina, kad seimo posėdžiams praūzus su didžiausiu nuosirdumu prispaudė švelnią rankelę to asmeni, prie kurio širdelė lenkė jo liekną liemenėlį. Tas paskutinis paragrafas neįeina į jo raportą ir čia gal būtų jo suvargusios galvelės tik sapnas. Pasisekimo!

Antrojo vice-pirm. raportas neįsklaudytas. Jo ant stalo nebuvo, nebuvo nei salėje. Bet tik po seimo sugrįžo ir prezidiumo rankas p. Mažeikos laiškas su raportu ir linkėjimais ir net dovanėle. Gaila, kad taip atsitinka, nes kartais gan svarbių dalykų taip ir praslysta. Bet tas raportas galima bus perskaityti su protokolo paragrafais "Vytyje".

Protokolų raštininkė panelė Teofilė Aukštikalnytė savo gražia kalba trumpai atžymėjo savo pareigų atliko eigą ir gana gražiai užsirekomendavo tuo savo raportu. Reikia pažymėti, kad panelė Teofilė jau per kelis metus savo šiose pareigose ir gana rūpestingai jas atlieka. Jos kukli asmenybė ir darbas jaunimo organizacijoje skatina ne vieną jaunuolį-ę irgi užsinteresuoti vyčiais. Mes ją matome ir L. Vyčių apskričio valdybos sekretore. Taipgi veikli ir savo 26-toje kuopoje, Worcester-ryje. Taigi didelis prityrimas ir liūdią, kad ji vyčiams dirba iš širdies ir tokios asmenybės labai brangintinos.

Seka raportas Centro Valdybos finansų raštininkės. Pirm, negu paliesime patį raportą, čia reikia pažymėti tos vietos atsakomumą. L. Vyčių centro finansų sekretorė tai yra tekničių darbų motoras, kuris suka organizacijoje visus bėgančius reikalus. Fin. sekretorė kaip laikrodinis turi kiekvieną mėnesį turėti pilną atskaitą narių duoklių su centro išdinin-ku. Prie to, iš anų sąskaitų seka "Vyties" prenumeratūra. Taigi nuolatos reikia budėti ir sekti duoklių reikalus, nes kaip raporte paaiškėjo, yra ir tokių kuopų, kurios savo narystės duokles mokasi tik kas kiekvienas mėnuo. Tam visam rūpestingam darbiui ir buvo išrinkta tvarkyti South Bostonietė panelė Felicija Grendelytė. Tiesa, jai tas malonumas kainuoja ne vieną vakarą ir sekmadienio po-

pietį pasėdėti prie rašomojo stalo ir pavartyti files. Be tiesioginių savo pareigų velkant finansų sekretorės portfelį, reikia dar prisidėti ir prie spaudos komisijos darbo, kuriam ji pašvenčia savo laiko rašydama ir atsakydama bei "Vyty" pasiūsdama, karių korespondencijas. Gal būtų, kad jauni vyčiai šios rūšies darbelis duoda tam tikro asmenišką malonumą, bet čia yra, ir pasitarinimas broliams, vyčiams karo fronte, kurie taip nuosirdžiai įvertina kiekvieną jiems prisiūstą raštelį. Todėl panelės Felicijos darbas vyčiuose labai vertinamas ir reikia tikėtis, kad ir toliau jai seksis.

Centro valdybos išdinininkas p. Pranas Gudelis iš Dayton, Ohio, neparodė savo asmenybės seime, bet prisidėjo savo raportą raštu paruošdamas su visais detalais. Jo raportas, tai veidrodis organizacijos stovio. Jis rodo, kiek vyčiai gauna ir iš kur gauna savo organizacijai finansų. Taipgi, kur jie ir išleidžiami. Rašomoje lentoje priliptyti trijų metų atskaitų lapai liūdią rūpestingą išdinininko knygvė-

dystę. Čia pat lentoje buvo išstatytas braižinys su nuosim-čiais atskaita, ir stambiu užrašu — MŪSŲ VYTIS — KAS UŽ JI MOKA? Taipgi pažymėta ir kaina, kiek sumokama per metus už "Vyties" išleidimą. Tai yra pilna kaina, kuri jima spaudą ir redaktorius algą ir kitas smulkias išlaidas. Suma pažymėta \$2,128.19. Tai metiniai organo išleidimo kaštai. Bet čia pat braižinys kalba ir rodo kiekvienam delegatui ir vyčiui. kas tuos pinigus duoda išleidimui jų laikraščio "Vyties". Nuosim-čiais štai kaip skamba: —

Aukos — 49.2%	\$1045.49
Skelbimai — 26.5%	\$565.25
Iš duoklių paimta tik	
15.1%	\$321.82
Prenumeratų 3.8%	\$79.70
Trūksta	\$113.98

Čia reikia pažymėti, kad iš duoklių paimta dėl organo išleidimo tik po to, kai atkėtos organizacijos visos bėgančios sąskaitos ir paskutiniai sąskaitai, "Vyties" išleidimui tenka pažymėti suma — duoklių nuosimtis.

Ta įdomi atskaita liūdią, kad narių duoklės labai žemos ir jos būtinai reikia pakelti. Kokios gi buvo tos vyčių narystės duoklės? Ogi \$1.20 metams. Tai labai nežymi duoklė, kurį galima sakyti, neapmoka nei korespondencijos. Atsivėrė visų akys, kai jie įsigilino. Apie tai prisiminsime vėliau, čia noriu suteikti komplimentą p. Juozui Bolei, už tokį braižinio pagaminimą, nes jis tikrai buvo įsigilinęs iš anksto apie organizacijos finansinį stovį ir čia pat ta pačia ilga sirgo ir pirmininkas Pranas Razvadauskas, nes jis braižinį pažymėtas aukas ir beveik visus skelbimus turėjo sumedžioti. Dažnai mes neįvertiname jaunimo organizacijos vadų pastangų viena ar kita kryptimi besidarbuojančių organizacijos gerovei, bet tik kai apčiuopiame faktus, tada tik palinksta ir mūsų galvos pagarbai jų kilnių siekių įvykdymui.

(Bus daugiau)

Pirkite Karo Bonus ir Stampas

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV.C.

Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Kašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway-1864-W.
Izdinininkė — Ona Stanulūnūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antra-ienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleckis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pl., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdinininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

NEW BRITAIN, CONN.

Kardok

RESTAURANT

HARTFORD AVE., IR NORTH ST.

Geriausi alūs dideliais stiklais.

Patarnavimas malonus ir mandagus. Visus nuosirdžiai kviečia

ANTANAS KARDOKAS, savininkas.

LT. JANE ARMY NURSE WRITES HER MOM

Dear Mom, Along with the many amazing heroes are the Navy boys who are being

sumo work with PBY's out here. Dumbo's duty is picking up fliers forced down at sea. You do a

big behind-the-scenes operation yourself. Mom - saving and turning in used fats - and

for red points & hear tell. Love to all Jane

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Spalių 5 d., mirė, ilgai sirgusi, miesto ligoninėje, Vilhelmina Savickienė (Mačiulionytė), 57 metų, gyv. 155 D St. Paėjo Daugų parapijos. Amerikoje pragyveno 30 metų. Paliko vyrą Vladą Savicką, du sūnų ir dukterį. Tapo palaidota, iš Sv. Petro par. bažnyčios, 9 val. ryte, spalio 9 d., Naujos Kalvarijos kapuose.

Spalių 8 d. tapo pakrikštytas Povilas - Laurynas, Eriko ir Anielės (Jankauskaitės) Le Blanc, gyv. 269 W. 2nd St.

Tą dieną apsidė Juozas Antanas Šuryla su Juzefina Judkevičiute (Sebastonytė), gyv. 8 Tremont Place, So. Boston.

Tą dieną baigėsi labai pasekmingos moterų - merginų misionijos. Šeštadienį ir sekmadienį - ypač užbaigoje, bažnyčia buvo perpildyta.

DAKTARAI

Tel. TRowbridge 6330

J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)

Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIRŪS SKELBIMAI

ISSIRENDAVOJA antrame aukšte 6 kambarių šviesus flatas. Visi įrengimai, balta sinka ir drabužiams mazgoti bath-tubs. Renda tik \$23 mėnesiui. Atsiskaitite tuojau, 174 W. 8th St., So. Bostone. Raktus gausite apačioje. (2-6-10)

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS - J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

SOU 4645

CASPER'S BEAUTY SALONE

Yra Didelis Pasirinkimas Dėl PERMANENT WAVE Ir Plaukams Spalvų

Tomorrow's Wave... TODAY

Puošniame CASPER'S BEAUTY SALONE yra įrengtos tam tikros booths dėl plaukų dažymo. Spalvos taip yra sutaisomos, kad tik tamsa ir tamstos plaukų taisytoja težinos, kad jūsų plaukai dažyti ir kur natūrali plaukų spalva baigiasi ir kur Roux dažų spalva prasideda. Kaina \$3.00; Permanent Wave \$5.00 iki \$25.00.

OPEN THURS. EVENINGS
With or without appointment

Casper's Beauty Salon

738 E. Broadway - So. Boston 27, Mass.

Mirė Matas Šeikis

Pnia Monika Šeikienė, gyv. 21 Loring St., S. Boston, Mass., spalio 4 d. gavo per Raudonąjį Kryžių liūdną žinią, kad gruodžio 12 d., 1943 m. mirė So. Bostoniečiams gerai žinomas veikėjas Matas Šeikis. So. Bostone paliko dideliame nuliūdime žmoną Moniką Šeikienę (Tutinaitę) ir giminaitę Karoliną Šejeikię.

A. a. Matas Šeikis iš Amerikos išvažiavo į Lietuvą 1934 m. ir buvo įsigijęs gražią ūkį, Davainių kaime, Dusetų valsčiuje. Bolševikams užėmus Lietuvą, M. Šeikio ūkį konfiskavo okupantai.

A. a. M. Šeikis buvo nuosirdus LDS 1-mos kp. narys, stambus "Darbininko" rėmėjas ir buvęs LDS Centro valdybos narys.

Reiškiame poniai Monikai Šeikienei gilią užuojautą dėl jos sios mylimo vyro mirties.

Šaunus Krikštynų Bankietas

Sekmadienį, spalio 8, š. m., pp. Pranas ir Genovaitė Razvadauskai, gyv. "G", S. Boston, Mass., pakrikštijo savo antrąją dukrelę Gloriją ir ta proga išskėlė šaunų krikštynų bankietą. Bankietas įvyko pirmą val. po pietų, Lietuvių Piliiečių draugijos svetainėje. Dalyvavo plati jų giminė, kaimynai ir pažįstamieji. Krikšto tėvais buvo p. Antanas Gaputis ir p-lė Sataitė.

Rūta - Felicija

Sekmadienį, spalio 8 d., St. William's par. bažnyčioje, Dorchester, pakrikštija Dr. Mykolo ir ponios Grendelių, gyv. Dorchester, dukrelė vardais Rūta-Felicija.

Krikšto tėvais buvo Major Richard Gill ir p. Stasė Šidlauskaitė.

Susilaukė Sūnaus

Sekmadienį, spalio 8 d. pp. Juozas ir Florencija (Venytė) Kasperai (Casper), laidotuvių direktorius, gyv. 187 Dorchester St., susilaukė antro sūnaus. Motina, p. Florencija ir sūnelis yra St. Margarets ligoninėje, Dorchester, geroje sveikatoje. Sveikiname!

DEMESIUI

Lietuviai, piliečiai registruokitės ir balsuokite! Jeigu iki spalio 13 d. neužsiregistruosite, tai neteksite balsavimo privilegijos. Šiais metais ypatingai visi turi susidomėti rinkimais ir balsuoti.

Bostono miesto rinkimų departamentas taip viską patvarkė, kad kiekvienas pilietis gali užsiregistruoti savo kaimynystėje tarp 9 val. ryto ir 10 val. vakaro.

Jeigu esi naturalizuotas pilietis, tai eidamas užsiregistruoti pasiūmk savo pilietybės popierius. Neatidėliok, bet šiandien ar ryt užsiregistruok, kad lapkričio 7 d. galėtum balsuoti. Bostono lietuviai piliečiai, kurie darbuojasi už mayorą Mau-

KOKIAS DAR SUKAKTUVES ŠIEMET TURĖSIME

(LKFSB) Spalių mėn. 1 d. sueina 5 metai kaip mirė Lietuvos kariuomenės pulkininkas leit. Česlovas Kairiūkštis.

Spalių 10 d. sueis penkeri metai, kaip buvo padaryta Lietuvos sutartis su Sovietų Rusija. Už suteikimą teisės įsikurti Raud. Armijai bazes Lietuvoje. Rusija sutiko Lietuvai perleisti Vilnių, drauge pasižadėdama nesikišti į Lietuvos vidaus reikalus ir gerbti Lietuvos nepriklausomybę. Kaip žinome, vėliau, 1940 m. birželio 15 d. bolševikai šią sutartį sulaužė, įvesdami savo kariuomenę, okupuodami Lietuvą.

Spalių 10 d. sueis 50 m. amžiaus kun. F. Bartkui, kurs šio karo pradžioje įtakingi Lietuvos liaudies seminarijos rektoriumi.

Spalių 13 d. - vieneri metai nuo Miliūnų kaimo sunaikinimo.

Spalių 15 d. sueina 20 metų, kaip buvo įkurta Dotnuvos Akademija, daug prisidėjusi prie žemės ūkio kėlimo Lietuvoje.

Spalių 17 d. žinomam Lietuvos poetui, rašytojui V. Krėvei-Mickevičiui sueis 60 m. amžiaus.

Spalių 17 d. sueina 5 metai nuo mirties garsaus Lietuvos gydytojo, prof. Avižonio.

Spalių 22 d. brig. gen. K. Musteikiui sueis 50 metų.

Spalių 25 d. sueina 10 m. nuo mirties žymaus Lietuvos žurnalisto Dr. J. Purickio.

Spalių 28 d. sueina 5 m., kaip po sutarties su SSSR Lietuva perėmė Vilnių. Liūdna, kad šią sukaktį švenčiame, kad ne tik Vilnius, bet ir visa Lietuva bolševikų okupuota.

Spalių 28 d. sueina 5 m. kaip mirė inž. pulk. lt. Pr. Glaudutis.

Spalių 31 d. sueina 20 m., kaip Lietuvoje buvo įkurta šv. Cecilijos, muzikos, draugija.

Lapkričio 1 d. - 25 metai nuo mirties gaus menininko, rašytojo, veikėjo Tado Daugirdo, kurs nemažai Lietuvos senovės paslapčių atskleidė bekasindėdamas milžinkapius, betyrinėdamas praeitį.

Lapkričio 4 d. sueina 5 m. nuo mirties Dr. V. Slavėno.

Lapkri. 11 d. sueina 25 m. kaip lietuviai sudavė mirtiną smūgį įsibrovėliams bermontininkams.

Lapkri. 18 d. Latvijos nepriklausomybės paskelbimo diena, Latvijos šventė.

Lapkri. 20 d., 30 metų kunigystės sukaktis kun. J. Valantiejaus, Waterburio klebono.

Lapkri. 25 d. sueina 25 m. nuo tų baisių skerdynių, kada bolševikai suėmė Sibiro lietuvių batalijoną ir karininkus bei kareivius kardais užkapojo.

Lapkri. 25 d. penkeri metai nuo mirties kan.

J. Tobin išrinkimą Massachusetts valstybės gubernatorium, atidarė lietuvių centrą adresu 337 West Broadway, So. Boston. Kiekvienas gali užteiti ir gauti daugiau informacijų apie užsiregistravimą. Piliėtis.

Vinco Jarulaičio, kurs pasižymėjo bažnyčių statymu, buvo išrinktas atstovu į Pirmąją Dūmą, buvo sudaręs bendrovę išpirkti dvarus iš ponų ir žemę perleisti valstiečiams; žymus visuomenės veikėjas.

Lapkričio 26 d. bus 80 metų nuo mirties T. Narbuto, kurs savo raštuose išskėlė daug istorinės medžiagos apie Lietuvos praeitį.

Lapkri. 30 d. sueina 25 m., kaip Lietuvoje buvo įsteigtas darbo žmonių laikraštis "Darbininkas". Dabar bolševikai daugelį prie tu puikaus laikraščio dirbusių žmonių yra areštavę, į Sibirą ištrėmę; jų vienintėlis nusikaltimas - kad rūpinosi darbo žmonių gerove ir buvo pasidavę įtakingi Lietuvos liaudies seminarijos rektoriumi.

Spalių 13 d. - vieneri metai nuo Miliūnų kaimo sunaikinimo.

Spalių 15 d. sueina 20 metų, kaip buvo įkurta Dotnuvos Akademija, daug prisidėjusi prie žemės ūkio kėlimo Lietuvoje.

Spalių 17 d. žinomam Lietuvos poetui, rašytojui V. Krėvei-Mickevičiui sueis 60 m. amžiaus.

Spalių 17 d. sueina 5 metai nuo mirties garsaus Lietuvos gydytojo, prof. Avižonio.

Spalių 22 d. brig. gen. K. Musteikiui sueis 50 metų.

Spalių 25 d. sueina 10 m. nuo mirties žymaus Lietuvos žurnalisto Dr. J. Purickio.

Spalių 28 d. sueina 5 m., kaip po sutarties su SSSR Lietuva perėmė Vilnių. Liūdna, kad šią sukaktį švenčiame, kad ne tik Vilnius, bet ir visa Lietuva bolševikų okupuota.

Spalių 28 d. sueina 5 m. kaip mirė inž. pulk. lt. Pr. Glaudutis.

Spalių 31 d. sueina 20 m., kaip Lietuvoje buvo įkurta šv. Cecilijos, muzikos, draugija.

Lapkričio 1 d. - 25 metai nuo mirties gaus menininko, rašytojo, veikėjo Tado Daugirdo, kurs nemažai Lietuvos senovės paslapčių atskleidė bekasindėdamas milžinkapius, betyrinėdamas praeitį.

Lapkričio 4 d. sueina 5 m. nuo mirties Dr. V. Slavėno.

Lapkri. 11 d. sueina 25 m. kaip lietuviai sudavė mirtiną smūgį įsibrovėliams bermontininkams.

Lapkri. 18 d. Latvijos nepriklausomybės paskelbimo diena, Latvijos šventė.

Lapkri. 20 d., 30 metų kunigystės sukaktis kun. J. Valantiejaus, Waterburio klebono.

Lapkri. 25 d. sueina 25 m. nuo tų baisių skerdynių, kada bolševikai suėmė Sibiro lietuvių batalijoną ir karininkus bei kareivius kardais užkapojo.

Lapkri. 25 d. penkeri metai nuo mirties kan.

J. Tobin išrinkimą Massachusetts valstybės gubernatorium, atidarė lietuvių centrą adresu 337 West Broadway, So. Boston. Kiekvienas gali užteiti ir gauti daugiau informacijų apie užsiregistravimą. Piliėtis.

— Gruodžio 21 d. sidabrinis kunigystės jubiliejus kun. J. Karaliaus, Shenandoah klebono, Kun. Vienybės pirmininko.

— Gruodžio 27 d. bus 65 gimtadienis Lietuvos ministro Londone p. Balučio.

— Gruodžio 30 d. sueina 10 metų, kaip prie bažnyčios durų Meksikoje buvo raudonųjų nužudyta Marija de Luz Camacho, pirmoji Katalikų Akcijos kankinė, apie kurią rašoma, kad ji buvo taip graži, kad galėjo būti filmų artiste ir taip šventa, kad galėjo mirti kankinės mirtimi.

— Gruodžio 31 d. sueina 15 metų, kaip buvo paskelbta Pijaus XI enciklika apie krikščionišką auklėjimą.

— Jau 30 metų šiemet sueina, kaip buvo įkurtas Škotijos lietuvių laikraštis "Išėvių Draugas", kurį leidžia katal. darbininkai, o dabar redaguoja kun. Gutasukas.

— Siemet sueina 20 m., kaip buvo įsteigta Tėvų Marijonų Bendradarbių draugija.

— Prieš 70 metų (1874 m.) miręs kun. K. Skrodskis, Kulių klebonas, vėliau Rietavo dekanas, buvo didelis liaudies švietėjas; jis, kaip sako Tumas - Vaižgantas, savo parapijoje buvo įvedęs priverstiną vaikų mokymą.

— Siemet sueina 25 m. kaip Kaune buvo įkurtas Valstybės Teatras.

RADASTOS

Greit pailsom. Susimąstėm. Temsta vakaras. Lynoja. Byra žiedlapiai radastų Ir takelį užkloja, Ir užkloja mūsų pėdas Pašukutinis žemės žiedas.

Lieka vieniša trobelė, Židiny ugnis užgęsta. Lieka žiedlapiai takely Nužydėjusių radastų... O mes vylėmės, kad grįžta Nužydėjusi jaunystė.

Boston Edison Company sako... Būk tikras, kad maistas būtų ataušęs, pirm dedant jį į refrigeratorių. Karštas maistas padaro drėgmės ir išnaudoja daug be reikalingai elektros, privėrciant ilgai suktais motorui.

Boston Edison Company

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

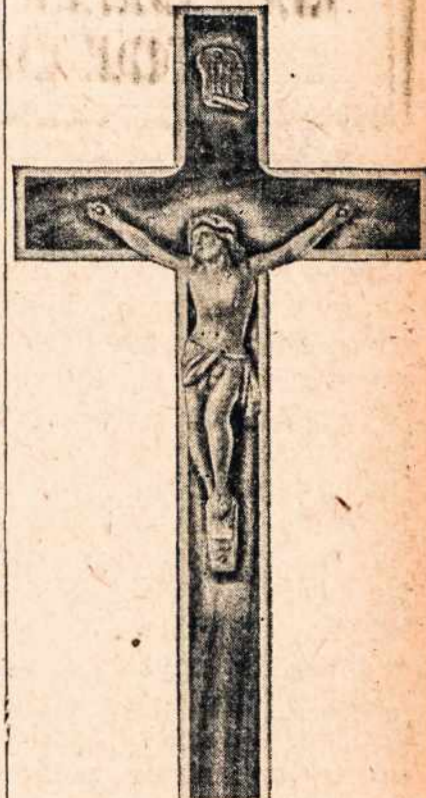
VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Tamsoje Spindintis Kryžius

"Darbininko" administracijoje galite gauti labai įdomų, riešuto medžio, 12-kos colių ant sienos pakabinamą kryželį, kuris dienos metu absorbavęs - pritraukęs saulės spindulių nakties metu juos iš savęs išleidžia - jais apšviečia.

Tamsoje labai aiškiai matyti puikiai apšviestus mėlynais borderiais kryželio pakraščius, o pati Kristaus mūkelė balta. Patartina kiekvienose namuose šį puikų kryželį įsigyti. Su persiuntimu kaina \$2.00. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

IVAIRŪS SKELBIMAI

ISSIRENDAVOJA 3 kambarių flatas, šiltas vanduo, toiletas, vana ir visi parankumai. Flatas ant pirmo aukšto. Renda pigi. Atsiskaitite ant antrų lubų: 174 Boston St., So. Boston, Mass. (9)

ATSARGIAI, SESUTE!

Neužleisk nugaros gelimui, parinančių iš raumenų skausmų ir įvėrimų. Uždek Johnson's RED CROSS PLASTERIO ant krūtines ar nugaros-tiesiai ant tos vietos. Ši išbandyta ir tikra pagalba veikia tuojau. Ši do - raming - apsaugo - paremia - dirba - jums, bedirbant. RED CROSS PLASTERIAI yra švarūs, sanitariniai, lengvai naudojami - ne koks purvinas, drokšias papalpas, kuris suterštų drapanas. Visuomet turėk jų atsargą po ranka. Reikalingo tikrojo, garsaus per virš 50 metų, pagaminio Johnson & Johnson. TIKTAI 35c - jįsu vaistinėje.

Johnson's

RED CROSS PLASTER

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta -
838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER

FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius Ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentis Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS

FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai Ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentis dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

LITERATŪROS SKYRIUS

Veda — Antanas Vaičiulaitis

VINCO KRĖVĖS RAŠTAI

Iš visų mūsų rašytojų Vincas Krėvė yra sukūręs daugiausia veikalų, kurių vertės patvarios. Knygų skaičiumi jo kūryba nėra per daug gausi, bet bent pusė jų yra tokios, kurių nepamirš lietuvių literatūra. Gali keistis laikai; mainytis pažiūros ir žmonės, ateiti visai naujos idėjos, o Vincas Krėvė dramų ir apysakos vis tiek bus įdomios ir vertingos, nes jo žodyje yra įbrėžti amžinumo ženklai daug stipriau, negu kurio kito mūsų šio meto poetų ar apysakininkų.

Pirmiausia Vincas Krėvė įdomus, kad jis savo raštuose duoda sintetinį lietuviškos buities ir apskritai gyvenimo vaizdą. Jis žilą mūsų senovę suriša su dabartės dienomis ir amžių eigoje geba įskaityti esminius bruožus. Jo raštuose praeina padavimų karžygiai, senovės dainų berneliai raitužėliai, ten iškyla kunigaikščiai ir karaliai, bet drauge jo knygoje randame paprastą bobutę ir senį kerdžių. Negalima būtų sakyti, kad savo žodyje Vincas Krėvė susintetino visus mūsų luomus ir epochas, bet vis tiek jo knygoje Lietuvos vaizdas yra pilnesnis, negu kurio kito lietuvių autoriaus raštuose. Kartą jis netgi buvo pasiryžęs vieno kūrinio ribose apžvelgti visą Lietuvos praeitį, duoti jos idėjinę, istorinę ir poetinę sintezę. Betgi negalėtume prisipažinti, kad šisai jo veikalas — misterija "Likimo kelias" — būtų tarp gerųjų Vinco Krėvės knygų.

Vincas Krėvė niekad nevenge prieiti prie didelių asmenų, garsių vardų ir su visu žmogišku supratimu pažvelgti į jų garbės, meilės, valdžios ar didybės panorusias sielas. Antanas Vienuolis ar net Balys Sruoga, kai juodu savo raštuose turėjo pavaizduoti Vytautą Didįjį — kažin kaip aplenkė jį valdovą, tartum bijodami jį palygti, jo sielą atskleisti iš tos didžios pagarbos, kuria lietuvių apgaubė savo žymiausių kunigaikštį. Vincas Krėvė nėra ėmėsis Vytauto Didžiojo pavaizduoti, bet jis, rodydamas savo raštuose kitus mūsų praeities kunigaikščius, tiesiog įsibrauja į jų dvasią, atplėšia ir mums atidengia jų norus, pageidimus, saprotavimus ir pasiryži-

mus. Jis net dar aukščiau buvo pasišokęs: bene nuo 1907 metų jis rašė didžiulį veikalą, "Dangaus ir žemės sūnus", kurio ligi paskutinių dienų buvo nebaigęs. Iš nuotrupų, kurios pasirodė spaudoje, buvo matyti, kad šiame plačiųjų idėjinių ir partinių apmatus kūrinyje Vincas Krėvė ištikrųjų jungė dangų ir žemę, angelų chorus pastatydamas prieš Amžinojo sostą, tikra orientalinio stiliaus nuotaika nusileidamas į Jeruzalę Žmogaus Sūnaus dienis.

Taip Vincas Krėvė turėjo drąsos ir dovanos stoti ir išvesti prieš mūsų akis ne tik kaimo filosofą, ne tik mažąjį Antaniuką, bet ir kunigaikščius, dievus ir paimti žodžius iš paties Praamžiaus lūpų. Ne be reikalo J. A. Herbačiauskas kartą šaukė: "Vincui Krėvei yra daugiausia duota iš šios dienos rašytojų, ir iš jo bus daugiausia pareikalauta atsiskaitymo valandoj".

Vinco Krėvės kūriniams dar būdinga, kad jis iš kiekvieno reiškimo mokė ištraukti gilesnę prasmę, žmonių, nors ir paprasčiausių, veiksmus sujungti su aukštesne idėja ir už kasdieninių daiktų išvelgti amžinumo arba paslapties ženklą. Todėl ir jo kaimietiškos buities apysakos yra savo idėjinio svoriu visai kitokios, negu žemaitės apysakos. Abu jie čia sudoroja tą pačią medžiagą: mūsų sodiečius. Žemaitė pasakoja savo istorijos tiek, kiek jos akis pastebėjo ir ausis girdėjo. Krėvė gi eina toliau: jis stebi ne tik savo fizine akimi, bet ir jo dvasia ir mintis žengia į kaimiečio pilką gyvenimą. Taip jam, mūsų rašytojui, pavyksta sužinoti, ne tik tai, kas yra to kaimiečio veiksmai, darbai ir atsitikimai, bet ir tai, kaip tie jo veiksmai siejasi su visuotine santvarka, su amžinomis tiesomis ir moraliniais dėsniais. Tik nereikia suprasti, kad Vincas Krėvė sodiečiai yra koki ypatingi filosofai ar nepaprasti, išskirtiniai žmonės. Ne, jie yra paprasti vargo pelės, toki pat vyrai ir moterys, su kokiais kasdien susitinkam. Vienas kitas jų ir filosofuoją, bet savaip, kaip kaimo žmogui tinka ir pasiekama. Tačiau mūsų autorius nuopelnas yra tasai, kad į kiekvieną to

Vincas Krėvė

sodiečio žygi jįsai moka pažiuėti iš to atžvilgio, kuris mums atskleidžia ano veiksmo ryšį su tolesniu pasauliu. Taip nors ir menkas reiškiny, kukliausias kasdieninio gyvenimo įvykis tartum įgauna aukštesnės prasmės, o nėra vien koks banalus epizodas. Kaip Vincas Krėvė iš to kasdieniško suranda gilesnį momentą, matome nors ir jo apysakoj "Vargingas gyvenimas". Dvainį vargai užgule, ir jo širdis užverda pykčiu. Tačiau jis pyksta ne ant bet ko, bet ant paties Dievo ir nori jam savaip atsismokėti: "Na, kad gi tu man taip, Dievuli, tai ir aš tau taipgogi. Tu man už mano maldas gero neduodi, taigi aš tau ir nesimelsiu, bet ot gi ką padarysiu. Ot, ten mišias kunigas laiko, o aš mišką kirsiu"... Taip ir gauname mūsų kaimiečio pasiūšaušimą ir savotišką jo kovą su pačiu Dievu. Tai jau didelė ir įdomi problema meno veikalui.

Ir kiti mūsų poetai ir dramaturgai vaizdavo garsios mūsų praeities didžiuosius vyrus. Maironis rašė dramas apie Vytautą ir apie Kęstutį. Tačiau tie kunigaikščiai Maironio veikaluose pasiliko be kūno ir kraujo. Vincas Krėvė Šarūnas ar Skirgaila prieš mūsų akis atsistoja gyvi ir tikri. Mes matom jų sielą, jų aistras, jų troškimus, jų svyravimus ir kančias. Jie kalba, skundžiasi, galvoja ir keikia ar vaitoja gyvo žmogaus balsu. Jų dvasios audros ir tragedijos prasimuša iš žmogiškųjų gelmenų, ir taip mes pamatome prieš save asmenis, kurie daros mums artimi arba suprantami, nors jie būtų ir prieš istorinės Lietuvos kunigaikščiai. Jie turi tokius stiprius individualinius bruožus savo kalboje ir darbuose, jog mes juos regim kaip gyvus, tikrus asmenis, mes suprantam jų balsą, garbei valdžios, meilės ar keršto šauksmą. Tiek Šarūnas, tiek Skirgaila to paties vardo dramose yra vieni iš stipriausių ir gailingiausių personažų, randamų lietuviškos knygos lakštuose.

Lygiai toks geras psichologas ir tikrų žmonių, jų būdo, kalbos, papročių vaizduotojas Vincas Krėvė yra ir savo kaimiečių apysakose. Ar tai būtų vaikas, ar bobulė, ar ūkininkas, ar kerdžius, ar piemeniukai, — išsyk mes pažįstam tikrą žmogų, girdim gyvą jo šneką su dzūkiškais atgarsiais. Nežiūrint kaip trumpai jie apysakoj pasirodė, jie niekad nėra sau-

PAŠAUTI GULBINAI

Ką parnešėte grįždami į mūsų ramią šalį?
Ką parnešėt iš vakarų ir iš rytų...
Kodėl jūs baltos plunksnos suterštos, sparnų ištiest negalit?
Ir alpstančia širdimi nutūpėt palangėj mūsų namų.

Ant balto apsiausto žaizda liepsnoja dega...
Ir kraujas sunkiasi raudonu šilko siūleliu...
Pulkai erelių ištiesę kaklus į mūs artojo tiesią vagą,
Ir aš verkiu.

Išbėgs basi ir vienplaukiai vaikai į lauką...
Sakys — žiūrėkite — po langu gulbinai du nevyvi.
Pikti kaimynai juos pašovė, kai namo jie plaukė,
Kai nėrės iš rūkų akiračiai pilkšvi.

Margi dvarai ir pirkios gedule parimo,
Prisiekę keršyti ugnies žodžiu skaisčiu...
Ir vyturiai skausmu pragydo virš juodų arimų
Už du gražiu paukščiu.

Nužengs naktis, mėnulį rankon pasiėmus,
Lietuvis rymos ant palangės, laukdamas Aušros,
Išeis į platų lauką, pasijungęs jaučius šėmus,
Bet niekad, niekad neužmirš skriaudos.

Plačiais laivais vėl vasara sūpuosis
Ir vieškeliais naujais į naują uostą plauks,
Ir Gedimino sapną aiškins Panerių seniausias uosis,
Ir Žalgirio laukuose žvėrys kauks.

Dabar palangėje agonijoje du gulbinai pašauti
Ant Nemuno bangų iškilo kruvina puta.
Per Sekmines papuošt namams jis laužia beržo šaką.
Akordus renka himnui jo kieta ranka. [ka.]
J. A. - V-nė ("N. R.")

Velnio Tiltas

sos, bedvasės figūros, akli Kokiosė trijose myliose nuo Kauno, plaukiant Nemunu į viršų, kelevius priplauks Rumšiškių miestuką. Miestelis, ot, paprastas sau, bet Nemunas ties juo visai nepaprastas, krūv akmenų užversta, lyg kadaise būtų kas norėjęs per Nemuną taką nupilti tiesiai ir rūmus, kur riogso ant tiesiojo Nemuno kranto. Vargas luoteliui arba valčiai, neįpratusia ranka valdomai: susuks ją Nemunas, srovė mes ant akmenų ir į trupučius sudaužys!

Del to tenykščiai žmonės aną akmenyną vadina Velnio tiltu ir persižegnoje tokį padavimą pasakoja: "Kadaise, gilioj senovėj, anuose akmeniniuose rūmuose, kur sergsti tiesijj Nemuno krantą, gyveno garsus ir turtingas kambarininkas Borisavičius. Turėjo jisai dukterį Marytę, su kurią skaistumu negalėjo lygintis nė viena visos Lietuvos mergina. Borisevičius gyveno labai linksmi. Jo rūmai visados būdavo pilni švečių. O stalai apstatyti skaniau-

kokios istorijos mechanizmai; jie yra to paties kraujo būtybės, kaip ir mes, nors būtų toki negudrūs, kaip toji Marcelė "Silkėse". Ir įdomu, kaip iš tokios paprastos sielos, kaip šioji tarnaitė, Vincas Krėvė sugeba laimėti tokių meniųjų ir psichologinių puošmenų.

Dabar tetektų sugrįžti prie paties Vinco Krėvės, ką jis paliko mums geriausia, — prie jo raštų. Tarp jų pirmoj vietoj stovi "Dainavos šalies senų žmonių padavimai", "Šarūnas", "Skirgaila" ir apysakos "Šiaudinėj pastogėj".

Yra tai ne tik Vinco Krėvės, bet ir visos tų lietuvių literatūros vieni iš stambiausių kūrinių. Susiėmę tik rankomis galvą ir baltai sekę, ar

siais valgiais ir gėrymais. Daili Marytė visados vaishina svečius ir šypsoi, kaip jaunai merginai pritingka, kad net jos mėlynos akys blizga.

Tas jos mėlynas, kaip dangus, akis stebėjo daugelis svečių, slėpdami širdy karščiausius jausmus.

Tarp svečių smagiausias rodėsi vienas, niekam nežinomas, apsitaisęs keistais, tur būt, vokiškais rūbais. Sakėsi atkeliavęs iš tolimos šalies, esąs kilęs iš aukštos giminės; del to ji ponas kambarininkas meiliai pas save priimdavo, ypač, kad jis buvo labai meilus ir dailus. Kiti svečiai skersomis į jį žiūrėjo, nes pastebėjo, kad rūmų koplyčios lenkiasi, o prie Marytės vis arčiau slenkasi.

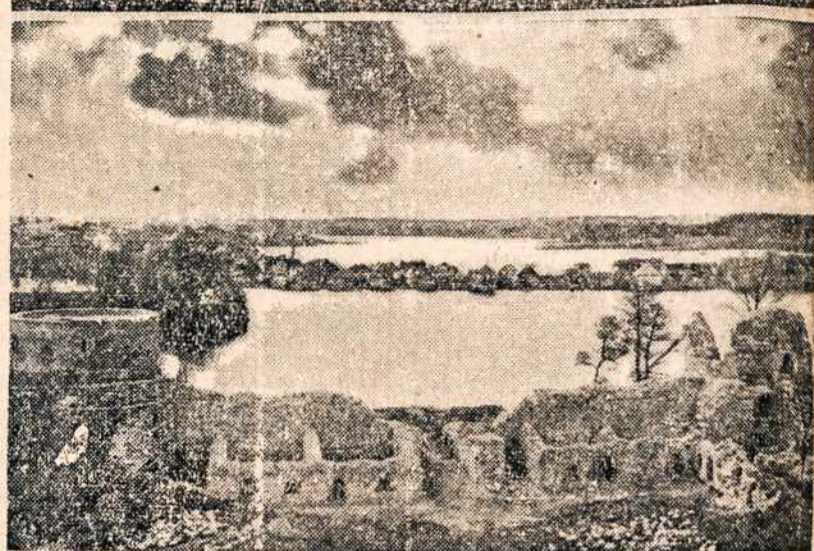
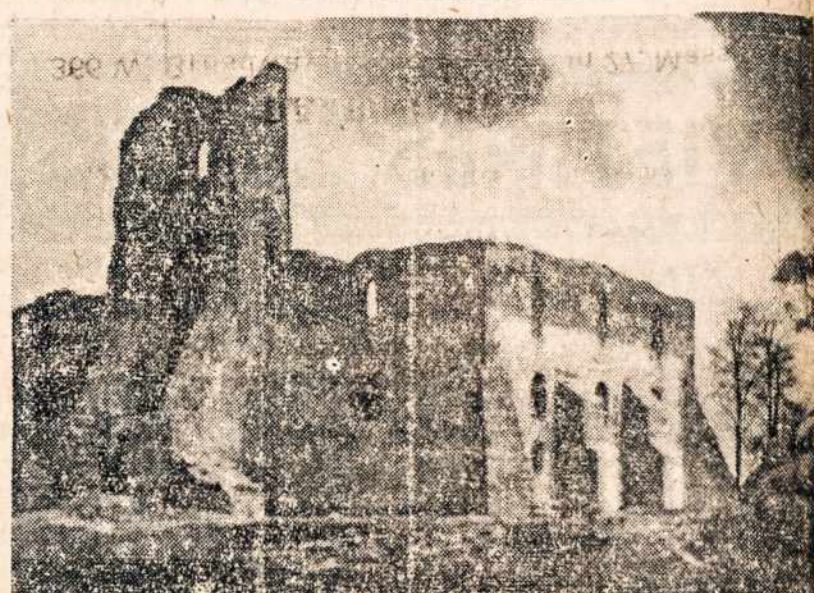
Pagaliau vieną dieną anas nežinomas svečias pasakė Marytei, kad ją mylįs ir norėtų ją vesti. Mergina tik užkaito, o anas bausiu balsu stačiai pasakė vargšei, kad jis nesąs žmogus, tik velnias. Mergina nusi-gando, bet neužilgo atsi-peikėjo, pakėlė galvą ir drąsiai tarė:

— Tekėsiu už tamstos, jeigu viena nakčia pastatysi per Nemuną tiltą į Rumšiškis.

O mylėjo Marytė kitą, jauną Stasiuką, kaimyną, kur per ežią Samiliuose gyveno. Davė jam žinią, pripažino viską ir jo pagalbos prašė.

Išbėgo Stasiukas nakčia prie upės, o čia žiūri — velnias Nemuną akmenimis užversti nori.

Šoko Stasiukas į upę ir pradėjo velnio tiltą. Pyksta velnias, putoja iš pikto-mo: lig tik padės kur akmenį, tuoj jį Stasiukas nu-verčia. Pradėjo tad jis nešioti bausius didelius akmenis ir versti į Nemuno dugną. Tų didžiųjų akmenų Stasiukas jau negalėjo pajudinti. Susiėmę tik rankomis galvą ir baltai sekę, ar

Gedimino pilies griuvėsiai. Tai liudija, kad Nemuno baseiną buvo apgyvenę lietuviai per šimtus metų. Todėl ir yra brangus kiekvienam lietuviui anos tėvų žemės kiekvienas pėdas ir kiekviena dulkė, nes joje glūdi lietuviška žymė.

greit velnias pabaigs tiltą. Štai, jau velka didelį pakutinį akmenį — mes jį, ir tiltas bus pabaigtas. Sudrebėjo Stasiukas, ir staugaidys. Velnias tik sucypė, susirietė, akmenį išleido iš nagų ir iš pikto taip rėžė plaštaka į akmenį, kad ant jo visas delnas atsi-spaudė.

Ir šniokščia Nemunas po Rumšiškėmis, ieškodamas kelio tarp akmenų, o ant jo kranto, prie rūmų, guli didelis akmuo; ant jo išspaustas ženklas didelės rankos — ne žmogiškos, tiktai velniškos". "Daugiau laimėsime rodydamiesi tokiais, kokiais esam, negu bandydami pasirodyti kitokiais". La Rothenfoucaud.

Merchant Marine Recruiting

The accelerated pace of war in both the European and Pacific Theaters have imposed sudden new demands on the Merchant Marine which raise their manpower situation to the status of emergency on both coasts. During the next three months, the recruiting rate must be increased to 5,000 experienced men a month if we are to succeed in keeping our armies supplied and our casualties down. Every cargo ship that leaves our shores today carries the stuff that's needed to do a specific job, at a specific time. One day's delay in sailing because a ship is held up by lack of men can mean death and casualties for men at the front. Join the Merchant Marine. Your country needs you in that service.

FOREIGN LANGUAGE DIVISION
OFFICE OF WAR INFORMATION

Ar Įvyksta Siandien
Stebukly?
Taip!

Tai sužinosi perskaitęs

Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

SVENČ. P. MARIJOS
APSIREISKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi
Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

Liurdo knyga

Gausiai paveikluota, gražiai
kietais viršeliais įrišta,
virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Vinco Krėvės gimtinės gūžtelės bakuželė, Subar-tonių kaime, Merkinės valsčiuje.